LAPKIADÓ
József-
körut
6.

TELJES HADIFOGOLY-NÉVSOR

8 oldal

Ára 80 fillér

IV. ÉVF., 23. SZÁM
1948. MÁJUS 14.

MAGYAR HADIROKKANT, HADIFOGOLY

HIRADÓ

HADIFOGLYOK, HADIROKKANTAK ÉS HADIGONDOZOTTAK ÉRDEKEIÉRT KÜZDŐ HIRLAP

Ötezren érkeztek Máramarosszigetre

Az 5-ik hadifogoly-szállítmány betűrendes névsora

Tisztek, munkaszolgálatosok és polgári személyek a hazatérők között

A VIDÉK SEREGSZEMLÉJE

Pünkösd vasárnap megkezdődik a MHSz megyei konferenciáinak sorozata és országszerte tartanak június 13-ig. Ezeknek a konferenciáknak az a célja, hogy a kinevezett új vezetők elé egységes feladatokat tűzzön ki; hogy a konferencia résztvevőiből demokratikus küldötteket válasszon, akik az országos küldöttközgyűlésen képviselik majd a megye hadigondozott-táborát. Nagy utat tettünk meg, amíg idáig érkeztünk. Erről most részletesen nem kell beszélnünk, lapunk más helyén leírtuk és nem egyszer írtuk már le Árvátfalvyék és Fráterék diestelen működését. De beszélnünk kell a miniszteri biztos kinevezése óta eltelt időről.

Az új központ megkezdte úttörő munkáját. A tisztogatás nehéz feladatát új, az eddiginél sokkal jobb szövetség felépítésével párhuzamosan kellett és kell elvégezni. Hosszú évek alatt felgyülemlett panaszok tornyosultak az új vezetők íróasztalán. A hadigondozottak az új vezetőségtől várták problémáik megoldását. Egyre többen keresték és keresik fel központunkat. Sokszor megvalósíthatatlan és irreális követelések is hangzanak el, olyan követelések, amelyeket a mult bűnös, demagóg vezetői adtak a hadigondozottak szájába. Ezt a hatalmas áradatot rendes medrébe szorítani, ezeket a jogos igényeket kielégíteni nem kis feladat. A feladatok megoldására alkalmas vezető gárdát megszervezni sem könnyű munka.

Május 6-án minden megyéből egy vezető bajtárs jött el központunkba azokból a bizottságokból, melyek országszerte szervezik az új szövetséget. Ezeknek a beszámolója és az ott elhangzottak alapján megállapíthatjuk, hogy feladatainknak egy kis részét már teljesítettük. Beszámoltak a különböző megyék területén lévő demokratikus megnyilvánulásokról. Március 15-én és május 1-én nagy hadigondozott-tömegek vonultak fel egységesen. A megyei székhelyeken kiszorították a régi vezetőket és az új vezetés a népnek megfelelő módon irányítja a szövetséget. A Függetlenségi Front szellemében, a Függetlenségi Fronttal és a többi testvér szervezetekkel együtt dolgoznak a bajtársaink. Előadásokat, csoportnapokat rendeznek. A hadigondozottak soha nem tapasztalt nagy számban lépnek be az új szövetségbe. Különböző, helyenkénti adottságnak megfelelő kedvezményeket harcoltak ki bajtársaink, de elindították intézményesen a hadigondozottak munkábaállításának és átképzésének akcióját. Tatabányán 45, Győrben az összes és majd minden megyében nagyszámú hadigondozott munkanélküli helyezkedett el. Seregélyesen 17 hadiözvegyet átképzőtanfolyamon kiképeztek és adtak nekik munkaalkalmat. Putnokon megindult a mezőgazdasági átképző tanfolyam, stb.

A fejlődés rohamtempóval visz bennünket előre. Éppen ezért szükséges kiértékelni, hogy az új központ és a kinevezett új vezetők munkájuk során milyen hibákat követtek el, az előbb említett gyors fejlődési folyamat milyen új feladatokat tűz szövetségünk vezetői elé. Elsősorban azt kell megállapítanunk, hogy a kinevezett megyei csoportok működését nem követte az egyes járási és falusi csoportok kinevezése és működése. De a hadigondozottak megérezték a változást és spontán hozták létre sok helyen az új csoportokat. Népünk ellenségei ezt kihasználva bekerülhettek és bizonyára be is kerültek ilyenformán az új vidéki vezetőségekbe. Az a veszély fenyeget és jnkább csak fenyegetett, hogy ezek a régivágású vidéki vezetők akadályozni fogják munkánkat és szétaprózzák a hadigondozottak amúgy sem egységes táborát. Sokáig húzódott az új vezetők kinevezése is. Az ügymenetet sok helyen félbeszakították és ahol nem szakították félbe, ott is a rendszertelenség és következetlenség volt e csoportok működésének a jellemzője. Az új központ irányelvei a nagyfokú szervezetlenség miatt alig vagy csak részben jutnak le a vidéki vezetőkhöz, nem is beszélve a hadigondozott tömegekről. De még a nagybudapesti csoportjaink munkája is rendszertelen, nem egyöntetű és hiányos. Nincs meg az az elvi és eszmei egységes célkitűzés, amelynek tudatában képesek lennénk egységes irányvonalat vinni a hadigondozottak közvéleményét kialakítani. Nincs még meg az a közvetlen kapcsolat a központ és az új vezetők között, amely előfeltétele egy egységes és jó munkának. Az újonnan bevezetett titkári értekezletek nagybudapesti viszonylatban ezt a hibát akarják kiküszöbölni.

Szervezetlenségünk leginkább a munkábahelyezés terén érezteti hatását. Például a most megindúló fürdő-idény alkalmával igen sok hadigondozottat tudnánk és bizonyára fogunk is elhelyezni. De pillanatnyilag nincs meg ezeknek a hadigondozottaknak a nyilvántartása, nem áll rendelkezésünkre a szükséges munkaerő. Általánosságban is ez a helyzet a munkábahelyezés terén. Nem kis számú azoknak a munkalehetőségeknek még betöltésre váró helye, melyek kihasználatlanul vannak és ennek egyedüli okaként rendszertelen munkánkat hozhatjuk fel. A példák egész sorát tudnánk a bajtársak rendelkezésére bocsátani. De ez, úgy hisszük, nem is szükséges. Ezeknek a hibáknak felismerése, kiküszöbölése az a feladat, melyet az új vezetőknek meg kell oldaniok. Összegezésképpen három főcsoportra kell osztanunk az előttünk álló feladatokat:

1. szervezetileg meg kell erősítenünk szövetségünket.

2. le kell raknunk szövetségünk elvi és eszmei alapját,

3. ezen belül a munkábahelyezést, mint legfontosabb és állandó feladatot kell szövetségi munkánk gerincévé tenni.

A megyei konferenciákon összeülő bajtársak feladata tehát adva van. Ezeken a konferenciákon hallottakkal a társaikban, hazamenve községeikbe azonnal kezdjék meg a szövetség munkáját. Rendezzenek csoportnapokat és ezeken a csoportnapokon, de minden rendelkezésükre álló eszközt igénybevéve

alakítsák ki a hadigondozottak egységes közvéleményét.

Csak egységes táborral és egységes közvéleménnyel lehet azokat adatok a hadigondozottak megsegítését célozzák. A kiküldöttek vegyenek irányt arra, hogy a június 29-én, Péter Pál napján tartandó országos küldöttközgyűlésig szervezetileg és elvileg temessék el a HONSz-t és építsék ki

a MAGYAR HADIGONDOZOTTAK SZÖVETSÉGÉT

Az egész ország hadigondozott társadalmának a figyelme most a megyei konferenciák felé fordul. Nem kisebb dolgokról lesz szó, mint jövőnkről, olyan kérdésekről, mely egész életünkre nagy kihatással lesznek. Táborunk joggal várja, hogy ezeken a konferenciákon a népnek hivatott vezetői, a demokratikus gondolkodású és a bajtársakért dolgozni akaró hadigondozottak vegyenek részt.

Ezért mondhatjuk el, hogy a megyei konferenciák a vidék seregszemléi és mi biztosak vagyunk benne, hogy az új vezetők feladataikat jól fogják megoldani.

Papp Sándor

(A Hiradó máramarosszigeti tudósítójának jelentése:)

Máramarosszigeten megélénkült az élet. Még az eddiginél is fokozottabb ütemben tart a hadifogolyszállítás. A napokban futott be az ötödik szállítmány (M. 5.) 988 hadifogollyal, akik közül 572 honvéd, 36 altiszt, 45 tiszt, 18 munkaszolgálatos és 58 polgári személy, majd a hatodik 938 és a hetedik 836 fővel.

Két újabb szerelvény lapzártakor érkezett. Ezzel jelenleg ötezer hadifogoly van Máramarosszigeten.

Az alább felsoroltak az ötödik szállítmánnyal, a napokban érkeztek Máramarosszigetre. Onnan 15-én, szombaton indulnak tovább Debrecen felé, majd otthonukba.

A 3986. sz. táborból:

Ábrahám István 1909 honv. Szeged, Felsőtanya 188. — Árvai Bertalan 1915 tiz. Hejőbába, Borsod m. — Adorján József 1901 Alsóvadász, Abauj vm.

Bencsik János tiz. Adács, Heves m. — Brechler János 1920 honvéd Pécs, Vizsnya E.-utca 72. — Bálint Mihály 1912 honv. Győr, Szabadhegy új 3. — Benes László 1905 honv. Tök, Pest vm. — Bodnár József 1905 őrv. Debrecen, Darabos-utca 8. — Béres Antal 1904 honv. Gyoma, Dózsa Gy.-u. 80. — Bendt János 1903 honv. Kevermes, Br. Szina-utca 39. — Balog Sándor honv. 1900 Poroszló, Heves vm. — Bagi János 1905 Bag, Pest m. Szent Imre-utca 31. — Bajusz István 1913 Földeák, Csanád m. — Brinzár András 1905 Kupa, Abauj vm. — Beke Sándor 1906 Mezőtúr, Árok-utca 9. — Belovez István 1897 Kerkatótfalu, Zala vm. — Bödő János 1912 Szeged, Zákány u. 208. — Bereczki György 1913 Csávoly, Bács vm. — Bukta Károly 1921 Szihalom, Borsod m. — Boldis József 1907 Pálfa, Tolna vm. — Bartos István 1912 Ságvár, Somogy vm. — Bódog Ferenc 1909 Kiskunfélegyháza. — Buzás Sándor 1920, Baranyaszentgyörgy. — Bogdán József 1921 Kutas, Somogy vm.

Csernák Lajos 1906 Kisnémedi, Pest m. — Csobán János 1919 Aszód, Széchényi u. 21. — Csatter József 1900 Budapest, Angyal-u. 29. — Csapó József 1898 Gyermely, Komárom vm., Gyarmat pusztá. — Csanádi István 1911 Tápéred, Csongrád m. — Csaba Sándor 1908 Kismulad, Nógrád vm. — Cseh Sándor 1899 Ujhartyán, Vatypuszta. — Csikos Imre 1914 Dunavári, Békés m. — Csapó Imre 1922 Debrecen.

Duka János 1908 Jászkisér, Szolnok m. — Deák János 1913 Jánoshida, Szolnok vm. — Dobroczki Pál 1913 Gyula, Szabadka út 104. — Dombovári József 1907 Baja, Rókus-út 15. Deák József 1915 Pesterzsébet, Bajza utca 11. — Dacher József 1908 Pesterzsébet, Kmetty-utca 3. — Dobi Dezső 1903 Tarnazsadány, Heves m. — Denke Lajos 1922 Máriagyüd, Baranya vm. — Dsufin István 1898 Nagyvendely, Fő-utca 82. — Dankó József 1910 Jászkisér, Szolnok vm.

Ézsiás Pál 1919 Jász, Szolnok vm.

Fritsi József 1918 Bonyhád, József-utca 17. — Frick Ferenc 1903 Győr, Erzsébet-telep 27. — Fazekas Mihály 1898 Feldebrő, Heves vm. — Fuchs János 1914 Lovasberény, Fehér vm. — Farkas László 1906 Nagyboru, Szolnok vm.

Gyapjas János 1909 Mindszent, Csongrád vm — Galgóczi István 1917 Tálya, Zemplén vm. — Göz Imre 1912 Budapest, Kármán-u. 11. — Gerecs Ferenc 1920 Pápa, Pálházapuszta. — Gombás András 1899 Büdszentmihály, Szabolcs vm. — Gyapjas Ferenc 1907 Törtel, Pest m.

Holló Márton 1912 Recsk, Heves vm. — Horváth László 1909 János-háza, Vas m. — Hájas Mihály 1903 Szalkszentmárton, Pest vm. — Hárshegyi Antal 1900 Csorvás, Békés m. — Herzog Ferenc 1908 Budapest, Vörösmarty-utca 19. — Horváth Antal 1901 Miskolc, Kőműves u. 5. — Horváth György 1911 Budapest, Kiss József-utca 26/b. — Haluka János 1914 Kakucs, Pest vm. — Horváth Károly 1908 Budapest, Maros-u. 26.

Istvánfi Károly 1923 Nagykörös, Csemőd 190. — Iványi Károly 1911 Mucsi, Tolna vm.

Judi Imre 1920, Zalaszántó. — Jakab László 1904 Taktaharkány, Zemplén m. — Jakab János 1902 Fegyvernek, Szolnok vm. — Jankovics Mihály 1903 Vácszentlászló, Zsámboki-u. 319.

Kovács Mihály 1915 Budapest, Baros utca 81. — Kovács Ferenc 1902 Budapest, Somogyi Béla-utca 3/a. — Kovács Mihály 1913 Algyő, Csongrád m. — König Elemér 1909 Budapest, Szabolcs utca 39. — Karácsony György 1920 Budapest, Mártirok-u. 40. — Kovács Ignác 1918 Szeged, Malom-utca 11. — Kohári Gergely 1907 Fajsz, Pest vm. — Krenács György 1909 Ujpest. — Körösi Ferenc 1924 Gyöngyös. — Kovács Gyula 1909 Celldömölk, Vas vm. — Kovács István 1910 Budapest, Zápolya-utca 20. — Korsos Imre 1921 Kiskunlacháza, Pest vm. — T. Kovács Ferenc 1911 Homok, Szolnok vm. — Kertész János 1909 Kun-

Folytatása a 2. oldalon.)

Előfizetőink figyelmébe! Aki névsortközlő különkiadásainkra elő óhajt fizetni, küldjön be 4750. csekkszámlánkra tetszésszerinti összeget (6 forinttól felfelé) az összeg rendeltetésének megjelölésével, utólagos elszámolásra.

A kiadóhivatal

Hadifogoly-névsor folytatása

ágota, Csanád vm. — Kis Antal 1907 Szentes, Wesselényi utca 102. — Kovács András 1911 Karácsond, Heves m. — Kis Péter 1920 Szeged, Móra László-utca 164. — Kovács Miklós 1901 Büdszentmihály, Szabolcs vm. — Kántor Lajos 1900 Tiszafüred, Heves vm. — Kis Lukács 1908 Szentendre, Fötér 12. — Kálmán Lajos 1913 Aszár, Komárom vm. — Karlovszky András 1923 Békéscsaba, Fiumei-utca 48. — Kovács János 1901 Nagybozsla, Abaujtorna vm. — Kovács Ferenc 1911 Szentetornya, Békés vm. — Kása János 1903 Budapest, III., Bécsi-utca 19. — Kardos Lajos 1901 Somogyegres. — Kovács Benedek 1898 Hajdúböszörmény.

Lagyik Mihály 1919 Epest, Ipoly-utca 30. — Dr. Lukács László 1906 Budapest, Jósika-utca 2. — Léderczi Frigyes 1903 Budapest, Mérleg-u. 2. — Lux Géza 1909 Kötse, Somogy m. — Lukács Sándor 1907 Pápateszér, Veszprém m. — Lévai Imre 1901 Hajdúböszörmény. — Lázár Lajos 1908 Tiszaberek, Szamár m. — Lovas András 1912 Budapest, Szt. István-park 9. — Lőrincsik Imre 1913 Gádoros, 122. tanya, Békés m.

Molnár Gyula 1902 Budapest, Csobánc utca 4. — Mike János 1912 Sarkadkeresztur, Bihar vm. — Máté József 1903, Eger. — Manzégen Mihály 1901 Rákóczifalva, Petőfi-u. 3. — Mázsa Sándor 1919, Tatabánya. Márton Sándor 1922 Somogyvár, Főutca 243. — Marx Loránt 1913 Budapest, Bajcsi Zs.-u. 19/1. — Mezei József 1905 Mezőkövesd, Rózsa-utca 1. szám.

Nyerges Ferenc 1922 Nagykőrös, Kossuth Lajos-utca 71. — Németh Imre 1908, Hajdúböszörmény.

Nyitrai Sándor 1921 Tokod, Esztergom vm. — Nagy Vince 1913 Berettyóujfalu, Bocskai-utca 23. — Német Lajos 1922 Alsólepert, Szolnok m. — Németh Imre 1917 Lentikápolna, Zala vm. — Nagy István 1907 Uraiujfalu, Vas vm.

Oberrecht Lajos 1912 Pécel, Bartoshegy 11. — Odor Zoltán 1901 Nagysitke, Vas vm. — Oláh József 1905 Tiszaluc, Zemplén vm. — Odor János 1913 Oszkó, Vas vm. — Oláh János 1921 Bucsatelep, „U"-telep, Békés vm. — Országh Ferenc 1912 Kecskemét, Cserép utca 10.

Palatinus József 1909 Törökszentmiklós, Szolnok m. — Patyó György 1905 Kondoros, Békés vm. — Pálfy János 1907 Gyula, Damjanich-u. 20. — Poszák Kálmán 1910 Tiszakürt, Jásznagykun vm. — Puskás Lajos 1901 Apostag, Pest vm. — Pásztor István 1894 Devecser, Abauj vm. — Pető Sándor 1915 Budapest, Asztalos Sándor utca 14. — Pogány József 1918 Miskolc, Kossuth Lajos-u. 25. — Papp János 1911 Gise, Somogy vm., Tücsök-puszta. — Patvaros János 1896 Szihalom, Borsod vm. — Petró József 1920 Makó, Gr. Pálffy utca 15.

Sabján Ernő 1908 Kemendollár, Zala vm. — Szabó Bogár László 1908 Csongrád, Nagymező-utca 6. — Sarlós József 1924 Szekszárd, Árpád-utca 11. — Sándor József 1915 Vizslás, Nógrád vm. — Svajdu Mihály 1925 Siómaros, Veszprém vm. — Szász Ferenc 1917, Sátoraljaujhely. — Szakács Imre 1908 Kispest, Bercsényi-utca 57. — Sztankovics Jakab 1906, Soroksár. — Szegfü János 1905 Tamási, Tolna vm. — Simon István 1921, Balatonszentgyörgy 233. — Stubián Lajos 1902 Sajóivánka, Borsod vm. — Slakta Ignác 1923 Szécsényke, Nógrád vm. — Szabó István 1922 Szentes, Csongrád vm. — Szabó Kálmán 1902 Budapest, Tompa-utca 17/b. — Sárdi László 1912, Rákoshegy. — Simon János 1908 Csákvár, Tormapuszta, — Sas László 1915 Mezősas, Bihar vm. — Sebők József 1903, Nagykőrös. — Sipos Imre 1914 Földeák, Csanád m. — Strompf László 1911 Jászberény, Alsócsincsa 8. — Szölösi János 1916 Magyarnándor, Nógrád vm. — Selmeci László 1908 Palota, Csanád m. Sipos Antal 1906, Püspöktamási. — Szabó Károly 1914 Gyömrő, Pest m. — Simon Antal 1905 Hegykő, Sopron m. — Simon Pál 1908 Szeged, Feketeszél 543. — Szücs László 1910 Budapest, Százados-utca 53. — Szoó István 1902 Galgaguta, Nógrád vm.

Tresánszki Ferenc 1896 Zalkod, Szabolcs vm. — H. Tóth Sándor 1909 Csöknő, Bihar vm. — Taur György 1915 Szentes, Csongrád vm. — Tóth Elek 1913 Salánk, Ugocsa vm. — Tóth Ferenc 1909 Turkeve, Jászkun vm. — Trincsák Sándor 1915 Démánd, Heves vm.

Vach János 1904 Pécs, Majláth-utca 11. — Vajda András 1898 Tard, Borsod vm. — Varga István 1917. — Varga Zsigmond 1913, Kunszentmiklós. — Varga Kálmán 1920 Magyarnándor, Nógrád vm. — Vinczi Béla 1913 Budapest, Váci-u. 44. — Visztenfeld István 1910 Örkénytelep, Pest vm. — Varga Pál 1901 Celldö mölk, Vas vm. — Vigh József 1912 Kaposvár, Honvéd-utca 56. — Varga János 1918 Törökkoppány, Somogy vm.

Zsiga István 1910 Csorvás, Békés vm. — Zsoldos Lajos 1900 Pápa, Boldog-utca 31.

A 7159. sz. táborból:

A

Agg Ferenc 1912 Hegyhát, Vas m. — Arató Ferenc 1918 Nyiregyháza, Erdősor 26. — Artner Albert 1914 Sopron, Vakbottyán-u. 37. — Aure Lajos Kerekegyháza, Rákóczi-u. 294. — Ari Gyula 1920, Túrtícse. — Asztalos József 1908 Fadd, Felvég 108. — Apre László 1924, Piricse. — Ambrusics Ferenc 1921 Somogydöricske, Káposztan 4. — Ányossy Lajos 1920 Tapolca, Tulipán u. 13. — Abonyi György 1919, Fityeháza. — Ambreis Kornél 1919 Gyula, Toronyi-uca 4. — Angyó Sándor 1912 Báta, Fő-utca 794. — Ambrus Károly 1918 Kiskunhalas, Alsófertő 188. — Alrundschein Lőrinc 1921 Békásmegyer, Fő-utca 69. — Ancsák Sándor 1912 Kálóscsuhén, Kolozsvári utca 360. — Andirkó Sándor 1910 Derecske, Árpád-utca 508. — Ábrányi József 1911 Debrecen, Uzsók-utca 11. — Adorjány Géza 1924 Budapest, Szőllő-utca 28. — Ambrus Mihály 1924 Felsősárberek, Alsó.

B

Bakonyi János 1908, Décs. — Baljer Ferenc 1919, Paks. — Bauer Mihály 1907 Mór, Tábor-utca 53. — Bielovrátoky László 1914 Veszprém, Ranolder-utca 1. — Bús Pál 1918, Diósberény. — Baer Ferenc 1910 Bánhida, Sikvölgy u. 33. — Bereczki István 1909 Balmazujváros, Baulak, II. 47. — Brüll Mátyás 1921 Csillaghegy, Szatmár-utca 13. — Berghold Gyula 1915 Budapest, Előpatak-utca 51. — Bites János 1914 Budapest, Orszy út 8. — Bicsi János 1911 Zalkod. — Dr. Batta Barna 1911 Budapest, Horánszky-utca 25. — Bucher Ferenc 1906 Tolna, Festetich-utca 116. — Bukta Gábor 1922, Borsodszemere. — Berényi Ferenc 1921 Dunaszentgyörgy, Kossuth utca 341. — Balogh Lajos 1917 Székesfehérvár, József-utca 7. — Balogh István 1920 Komlásd, Fő-u. 14. — Balogh György 1921 Besenyötelek, Alsótelep, Heves vm. — Berkeczi József 1914 Varság, Udvarhely vm (Románia). — Bánász Ferenc Mihály 1913 Szakadát 69, Tolna vm. — Bisztrovics Sándor 1916 Pesterzsébet, Ságvári E.-u. 12. — Bölcs János 1901 Budapest, Szabolcska Mihály-u. 3. — Bárány András 1907 Vodrogkiszalud, Zemplén vm. — Balogh Imre 1911 Budapest, XII., Gál-u. 5/b. — Baikó Imre 1918 Nyirgyulaj, Munkás-utca 135., Szabolcs vm. — Baraksó János 1906 Nagyhalász, Szabolcs vm. — Bodis József 1907 Alsósegesd, Somogy vm. — Balogh József 1905 Mindszent, Zrínyi-utca 72. — Budai Ferenc 1908 Zsámbék, Darányi-utca 702., Pest m. — Bogdán József 1906 Nagykónyi, Tolna vm. — Bernát Péter 1925 Szihalom, Alvég 501., Borsod vm. — Bakó István 1907, Drévagárdony 6., Somogy vm. — Berki Nándor 1903 Budapest, XIII., Mór-u. 13. — Bognár Lajos 1917 Szilsárkány, Sopron vm. — Budó Viktor 1911 Tatatóváros, Pintér E. tér 5. — Barát Lajos 1907 Sárbogárd, Andrássy-u. Fejér vm. — Bedőcs István 1904 Budapest, Szabolcs-utca 5. — Borsicki Perenc 1920 Torbágy, Fő 79., Pest vm. — Bari Károly 1927 Gyömrő, Rudolf-uca 22., Pest vm. — Balogh Ferenc 1919 Jászárokszállás, Vallás Sándor-utca 30. — Bálint Károly 1919 Villány, Baross-Gábor u. 442., Baranya vm. — Boros Vilmos 1912 Budapest, Ferenc-körút 23. IV. 4. — Bodola István 1909 Budapest, Béke-utca 4. — Bernáth Kálmán 1911 Vámosmikola, Hont vm. — Berecki László Miskolc, Barkóczi utca 13. — Birák Sándor 1921 Zsujta, Fő-utca 54., Abauj vm. — Brand Antal 1905 Sopronbánfalva, Hagy-u. 90., Sopron vm. — Balogh János 1899 Budapest, II., Nagybányai-u. 77/a. — Bozsó Sándor 1905 Szajol, Ujtelep. — Bacher András 1922 Babarc, Baranya vm. — Blaskó Sándor 1925 Felsődobsa, Abauj vm. — Boricsa Sándor 1922 Hódmezővásárhely, Damjanich-u. 113. — Bukta János 1924 Fegyvernek, Ujtelep 366. — Burger Sándor 1907, Vácduka. — Balogh György 1908 Győr, Révai M.-u. 5. — Baranyi Ferenc 1910 Makó, Vásárhely-u. 50. — Bodag József 1906 Kisroszar, 77. — Balogh Miklós 1919 Dobri, Fő-utca 20. — Balla Zoltán 1910. Mezőkeresztes. — Bagosi Mihály 1914 Hajdúböszörmény, Mátyás király-utca 10. — Bordás István 1921 Szelevény, Kereszt utca 94. — Bertók János 1905 Vécs, Petőfi-utca 21. — Bohros Sámuel 1909 Monor, Jókai utca 37. — Baluzsa István 1906 Szirák, Dangeré-utca 3. — Beke Árpád 1919 Gönyü, Kikötő-utca 97. — Bokros Antal 1913 Bátmonostor, Darányi-utca 13. — Biniter Simon 1920 Budapest, Orczy-út 45. — Bakó Miklós 1912 Csenger, Horthy M. út 76. — Balogh István 1919 Nagyigmád, Komoviri-

(Folytatása a 4. oldalon.)

MAGYAR HADIROKKANT HADIFOGOLY **HIRADÓ**

2 1948. május 14.

Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége KÖZLEMÉNYEI

Olt Károly népjóléti miniszter rendelete a hadifoglyok hadirokkanttá nyilvánítása tárgyában

A kórházakban és gyógyintézetekben a hazatért tüdőgümőkóros hadifoglyokat hat hónapon keresztül ingyenes gyógykezelésben részesítik.

Ha a hadifogoly nem gyógyul ki 6 hónap alatt tüdőbajából, akkor még a hat hónap letelte előtt kérnie kell a lakóhelye szerint illetékes hadigondozó bizottságtól hadirokkanttá nyilvánítását, hogy további gyógykezelésben részesülhessen.

A népjóléti miniszter úgy intézkedett, hogy a kórházakban fekvő hadifoglyok hadirokkanttá való nyilvánítását a kórházhoz legközelebb fekvő hadigondozó bizottságnak kell soronkívül elintéznie. A súlyos betegek ilyen természetű kérelmét a kórház igazgatósága juttatja el a hadigondozó bizottsághoz.

A pétfürdői csoport nyerte a VHBSz Hiradó-előfizetési versenyét

Vándorzászló és díszoklevél a győzteseknek

A VHBSz néhány hónap alatt *az ország egyik leghatalmasabb tömegszervezete lett. Fejlődése egyre felfelé ível*, különösen most, mikor tízezrével térnek haza bajtársaink az ország úgyszólván valamennyi községébe, városába.

Szövetségünk eme hatalmas fejlődése *nélkülözhetetlenül megköveteli hivatalos lapunknak, a Híradónak minnél szélesebb körben való terjesztését és olvasását.* A *Híradó* élő kapocs az Országos Központ és a helyi csoportok, valamint az egyes csoportok között. Hétről-hétre útmutatásul szolgál *szervezési, érdekvédelmi, kulturális* és *politikai* irányban. Részletes magyarázatokkal közli az állami szervek ránkvonatkozó *rendeleteit*, ismerteti a *VHBSz-csoportok* jelentős megmozdulásait; *harcosan kiáll*, ha bárhol bármilyen jogsérelem éri a bajtársakat; *felvilágosít* a világpolitika és a magyar demokrácia aktuális kérdéseiről: *pótolhatatlan hivatást teljesít.* A magyar olvasóközönség előtt bemutatja a legkiválóbb bajtársakat, állástfoglal vitás kérdésekben. És végül, de nem utolsósorban, a magyar sajtóban egyedül, teljes egészében, részletes adatokkal ellátva *közli a hazafelé úton lévő hadifoglyok névsorát*, és ezáltal megismerteti, megkedveltetti lapunkat az egész magyar néppel.

Mindezek tudatában március 15-én a VHBSz Országos Központja a Híradó kiadóhivatalával karöltve *előfizetésgyüjtő versenyt* indított a helyi csoportok között. A verseny első szakasza május 1-en zárult. Az eredményt alább ismertetjük:

Első lett a *pétfürdői VHBSz-csoport* és ezzel május 1-től június 1-ig ő birtokolja *a Híradó vándorzászlóját*, melyet rövidesen megküldünk cím.ére. Ezenfelül *díszoklevelet kap*, mely feltünteti, hogy a csoport 1948 március 15-től május 1-ig *megnyerte* a Híradó előfizetésgyüjtő versenyét.

Szorosan *Pétfürdő* nyomában a második helyen *Törökbálint* végzett. Jutalma: *díszoklevél.*

A harmadik helyet *Kiszombor* helyi csoportja nyerte és eredményét *díszoklevél* tanusítja.

A további jelentősebb helyezések a következők: Miskolc, Deszk, Szeged, Vésztő, Szentes, Nádudvar, Mezőberény, Diósgyör-Vasgyár, Szabadbattyán, Pestújhely, Nyiracsád. Hajduhadház, Izsák, majd több kisebb eredményt elért helyi csoport következik.

Most pedig megkezdődnek az előfizetésgyüjtő-verseny második, majd későbbi futamai. Minden hóban a vándorzászló ahhoz a csoporthoz kerül, amelyik a havi győztes lesz. Ezenkívül a legjobb csoportok díszoklevelet is nyernek.

Bizonyosra vesszük, hogy a VHBSz-csoportok megértik sajtónk jelentőségét és fokozott tevékenységet fejtenek ki a *Híradó* terjesztésével a VHBSz megerősítésére.

A putnoki VHBSz megsegíti a hazatérő bajtársakat

Hosszú levélben számol be a VHBSz *putnoki* helyicsoportja eddigi működéséről és jövő terveiről. A levelet terjedelme miatt nem áll módunkban szószerint közölni, habár *méltó például* állíthatnánk az állandóan nehézségekre hivatkozó helyicsoportok elé.

A csoport működését a szó legszorosabb értelmében *semmiből kezdték.* Gyors és alapos szervező munkával azonban csakhamar 90—100 főre szaporodott a taglétszám. Már tavasszal, mikor köztudomásúvá vált, hogy *az idén nyáron és ősszel minden hadifogoly hazatér*, a putnoki csoport az ezzel kapcsolatban végzendő feladatokat állította munkaterve középpontjába.

— *Mindezekhez azonban legfontosabb az anyagi alap, amivel pedig nem rendelkeztünk*, — írják Putnokról. Ugy hisszük, ez a helyzet országszerte tapasztalható. Putnokon azonban *nem ijedtek meg a nehézségektől, felismerték a helyzetet* és az *önsegélyezés* jól bevált módszeréhez folyamodtak. Nagyszerű *kulturcsoportot* alakítottak, amely táncmulatsággal egybekötött tarka-est keretében biztosítja szerény keretek között a putnokiak célkitűzéseinek elérését.

Az előadás teljes bevételét a *hazatérők megsegítésére* fordítják. Az állomáson *minden érkező vonatnál* van kint egy VHBSz-tag. *Nemcsak a putnokiakat, hanem az útutazókat is támogatják. Vendéglői ellátásban részesítik, ebédet, egy pohár tejet és egy doboz cigarettát adnak a bajtársaknak. Aki Putnokra jön haza, az 20 forintot és 2 doboz cigarettát kap, de rászorultság esetén valami ruhafélét is.*

— *Megfeszített munkával dolgoztunk* — mondja a levél —, *dolgozunk és fogunk ezután is dolgozni.*

Ime, egy csoport, amelyik *nem panaszkodik*, hanem tudja, hogy annyit nyujthat tagjainak, amennyire *saját erejéből* telik. Dicséretes megoldás.

Borsod-vármegye dolgozói a hadifoglyokért

Nagyjelentőségű kezdeményező lépést tett a *Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége borsodmegyei* vezetősége. Felhívást intézett a vármegye valamennyi gyárához, hivatalához, amelyben a fizikai és szellemi dolgozók segítségét kéri a hazatért hadifoglyok anyagi támogatása ügyében.

A felhívás meghallgatásra talált. A dolgozók megértették a hadifoglyok kérését és a vármegye legjelentékenyebb üzemei *önkéntes felajánlásokat* tettek. Havi fizetésükből 20 fillértől 2 forintig terjedő összeget adnak a nemes célra. A felajánlott összegek birtokában *Kádas* Miklós, a VHBSz borsodmegyei vezetője máris kijelentette, hogy az akció eddigi sikere szerény keretek között lehetővé teszi *valamennyi rászorult hadifogoly megsegítését.* Ezen túlmenően azonban az akció *további kiszélesitésén* fáradoznak borsodmegyei bajtársaink és egész bizonyos, hogy eredményesen dolgoznak.

Borsodmegye dolgozóinak cselekedete túl az anyagi szempontokon, örvendetesen világit rá arra, hogy a demokratikus társadalom megértéssel viseltetik a hadifogolykérdéssel szemben.

A pestujhelyi

VHBSz csoport május 8-án *müsoros táncestélyt* rendezett. Az előadás erkölcsi és anyagi sikert hozott.

Pestújhelyi bajtársaink csak mintegy két hónapja alakitották meg csoportjukat, de komoly lelkesedéssel végzik szervező- és kulturmunkájukat. Ennek eredményeképpen jelentős kultúrgárdával rendelkeznek és az est előkészitése — az ott megjelent hallgatóság számából következtetve — jó szervező munkára vall.

A győri csoport

jó munkát végez. A mult hónap folyamán *taglétszáma 47-tel emelkedett.* A szociális felügyelőségen keresztül *20 bajtárs részesült ruhaellátásban*, 8 még távollévő bajtárs családjának pedig 20—20 forint pénzsegélyt juttatott a csoport.

A hazatérők fogadására is felkészült a győri VHBSz. Meleg és hideg ételek, valamint cigaretta és ital kiosztásáról gondoskodnak és megszervezték az ilyen ellátás folyamatos biztositását. A pályaudvaron állandó *fogadó-irodát* létesitettek. Az esetleg ott éjszakázó bajtársak részére 10 ággyal felszerelt *éjjeli szállást* rendeztek be.

Levél községben új helyicsoporttal gyarapodott a győrmegyei szervezet. A vármegye munkáját *Lajtai Lajos* titkár hozzáértéssel vezeti.

Szerencsi

csoportunk május 8-án az MNDSz-szel karöltve, táncmulatságot rendezett. Az estély nagy erkölcsi és anyagi sikerrel zárult; annak tiszta bevételét a hazatérő hadifoglyok segélyezésére fordítják.

Zemplén vármegyében

Sátoraljaújhelyen május 9-én, vasárnap megalakult a *vármegyei vezetőség.* A vármegyében ezt megelőzőleg már számos helyicsoport működött s egyre sürgetőbb volt a megyei vezetőség megalakulása. A sátoraljaújhelyi megalakulás külső és belső tartalomban egyaránt *méltó volt Szövetségünkhöz.* Az Országos Központ jókivánságait küldi az új megyei vezetőségnek és reméljük, hogy rövidesen a jólműködő vármegyei intézőségek közé fognak tartozni.

A hajdúsámsoni

helyicsoport Hajdú vármegye egyik legjobb csoportja. Tavasszal az árvízi munkálatoknál tüntette ki magát és szerzett elismerést Szövetségünknek, most pedig a mezőgazdasági munkálatok elvégzésénél értek el jelentős eredményt. A még fogságban lévő bajtársak földjét önkéntes munkával művelték meg, hogy segítsék a küszködő családokat és a nemzetgazdaság se szenvedjen kárt a termés elmaradása miatt.

A hajdúsámsoni bajtársak csendben, reklám nélkül, igazi VHBSz-munkát végeznek. Ott segítenek, ahol baj van, egybekapcsolják Szövetségünk mozgalmát a népi demokrácia megoldásra váró kérdéseivel.

Törökbálinton

többszáz résztvevővel május hó 9-én zászlóbontási ünnepséget tartott a VHBSz helyi csoport. Az ünnepélyen megjelentek a községi elöljáróság, a pártok és a társadalmi szervek megbizottai is, akiknek nevében V á n d o r Kálmán, a közismert író mondott nagyhatású beszédet.

G e s z t e s i János elnök bajtárs beszédében ismertette és méltatta Szövetségünk jelentőségét. A csoport eddigi munkáját T r i z m a József bajtárs ismertette. Este volt hadifoglyok szereplésével müsoros est volt, melyet reggelig tánc követett.

— **Uj helyicsoportok** alakultak az alábbi helyeken: **BSzKRt kelenföldi csoport, Celldömölk, Dad, Heves, Kisláng, Nyíradány, Nyírlugos, Pusztamérges, Sárosd, Szeged, Szekszárd, Tiszabura.**

Ma már így ünnepel A FALU

Pusztkengyel kis falu. Apró, fehér házai elvesznek az Alföld végtelenségében. Lakói a nagybirtokok árnyékában, mint nincstelen cselédek nemzedékeken keresztül észrevétlenül morzsolták le életüket. - Robot és örömtelenség, — ennyi volt az élet ezen a tájon. Az egykori jobbágy-utódok ma újgazdák. Célszerű munka és öröm, — ez az élet.

Erről tanuskodik ez a pusztakengyeli levél.

Május 1! Mélyről, nagyon mélyről, a szívünk mélyéről mondjuk ezt a szót. De nem elfojtva, mint máskor, hanem bátran és szabadon.

A korahajnali óráktól lázas mozgásban van a falu. Kicsi — nagy, fiatal — öreg, mindenki tesz, csinál valamit, hogy olyan legyen a tíz órakor kezdődő felvonulásra a falu képe, amilyen eddig még sohasem volt. Virágosak a házak, kerítések, ablakok, — zászlók lengenek a reggeli szélben. Az utcán sűrűsödik a nép. Az arcokon boldog izgalom. Mikor az óramutató tizet mutat megindul a felvonulás. A zenekar tüzes indulókat játszik.

Élen a VHBSz menetel színpompásan és fegyelmezetten. Felvonultatják a munkát, a munka minden eszközét, a dolgozók életét. A menet után jönnek a kocsik. Első az „Egészség kocsija", rajta az orvosi rendelő orvosnővel, ápolókkal és betegekkel és útközben folyik a harc az élet megmentéséért. Utána a „Bölcsőde" kocsija következik. Hozza az utánpótlást, egy édes csöppséget, aki a mérlegről mosolyog felénk s pici kezeivel kapkod a „kelengyék" után, melyet drótra feszítve lenget a szél. Jön a háziasszonyok színpompás csoportja. Fazék, lábas, fakanál, szita, rosta, köpülő meg habverő a mosolygós szemű és boldogtekintetű asszonynép kezében. Kocsin van a kovácsműhely s nótára zeng a kalapács. Jön az „aratók" kocsija. Kasza, sarló, favilla, arató lányok és legények. Bivalyos fogat. A bivalyok fehér harisnyában (nem nejlonharisnya, Sipos bajtárs meszelte rájuk.)

Garét, henger, eke, borona minden csupa virág szín, dísz és pompa. Kocsik, lovak, tehenek, bivalyok, szerszámok színesek, szépek, szinte káprázatják a szemet. A VHBSz egyik nagyobb szervezete 7 km távolságból jön színpompásan, rendezetten s hozzák magukkal a szerszámokat, esztergapadtól a kapáig. A VHBSz értelmiségi csoportja egy óriási tollat visz, hirdetve, hogy tollnak és szerszámnak, értelmiségnek és munkásnak kéz a kézbe kell összefogni. Szép ez, nagyon szép.

És az emberáradat fennhangon élteti a májust. A menet tele zászlókkal. Ott van minden párté, szervezeté, hirdetve, hogy békésen megférnek egymás mellett. Nincsenek külön pártok, szervezetek, itt már megvan az egység.

A menet a dísztérre vonul s éppen elhelyezkedik, amikor beérkezik a munkásság futárja és hozza a munkásság üdvözletét a falu dolgozóinak. Szárnyal a Himnusz és dörög a taps a munkás-futár üdvözlete után. Az emelvény két sarkában négy magyarruhás csöppség, mint négy virágbokor. Szavalatok, táncok váltják egymást gyorsan. Közben a VHBSz egészségügyi szervezete mindenre figyel, mindent lát s ahol szükség van rá, készséggel segít.

Szózattal zárul a szép ünnepély és a menet méltóságteljesen, rendezetten elvonul. Hogy a VHBSz csoport is boldogan, megelégedetten, mert jó munkát végzett. Mondja is ezt mindenki! Miknek köszönhetjük ezt? Köszönhetjük együttérző és együttdolgozó szövetségi tagjainknak, fegyelmezettségüknek, komolyságuknak és dolgos vezetőinknek.

B. P.

Szent cél, amelyért harcolunk

Hadigondozottak üdvözlete a Magyar Dolgozók Pártjának

Sarló suhog, pöröly zuhog.
Nem éhezhet apánk, anyánk
és gyermekünk is enni kér.
De mellénk állva
nyomort legyűr
s győzelmet ül
a dolgozóknak pártja.

Megtisztítjuk e századot
vértől, könnytől, mely sirba ránt
s akiben szebb lét vágya él,
az mellénk áll ma
s nyomort legyűr,
győzelmet ül
a dolgozóknak pártja.

A jobb kor lelke mi vagyunk!
Szabadság, emberség: imánk
s mert szent cél, melyért harcolunk,
a dolgozóknak pártja,
nyomort legyűr
s beteljesül
az elnyomottak álma!

SEBES ÁRPÁD

MI UJSÁG?

Romániában

minden volt *üldözöttre* kiterjesztették a hadigondozási törvény hatályát. A hadirokkantakat rokkantságuk súlyosságának mérve szerint öt csoportba, mégpedig 100, 80, 60, 40, 20 százalékba osztályozták. Az özvegyek az 50 százalékos, az árvák 100 százalékos hadirokkantakkal esnek azonos elbírálás alá.

A nagykorúvá lett árvák és az újból férjhezment hadiözvegyek, vagy akik köztudomás szerint házasságon kívül, ú. n. vadházasságban élnek s így ellátásuk biztosítva van, nem igényjogosultak.

Horvátországban

a szállodák, trafikok, könyvkereskedések, fényképészeti műtermek jogosítványait *hadigondozottak* kapták meg.

A hadirokkantak maguk tartják el magukat, nem szorulnak az államra, vagy a társadalomra. Máris 3631 trafik, 50 könyvkereskedés, 13 ipari üzem, számos fényképészeti műterem és a szállodák jelentékeny része a hadirokkantak vezetésével működik. Az *üzemek hasznából* tartják fenn magukat a hadirokkantak. Az állami *sorsjegyeket csak rokkantak árusíthatják.* Ugyanekkor a munkaképtelen hadirokkantaknak *otthonokat rendeztek be.* Sokan gimnáziumi és főiskolai *tanulmányokat* folytatnak. Nemcsak Zágrábban, hanem a vidéki városokban is egymásután nyílnak meg azok a műhelyek, amelyekben gyakorlati pályára képzik ki a háború áldozatait.

Kalocsán

elsősorban azoknak a hadigondozottaknak a földjét *szántja fel és veti be* a termelési bizottság, illetve községi elöljáróság, akik igaerő, vagy megfelelő eszközök hiányában, önhibájukon kívül nem tudták idejében elvégezni a tavaszi szántást és vetést. Ennek elvégeztetése azonban *nemcsak jog, de kötelesség* is a nemzet érdekében.

Reméljük, hogy a fenti példát — amennyiben még nem követték — az országban mindenütt követni fogják.

PANASZLÁDA

Kádár Ferenc makói bajtársunkat rokkantsági százaléka megállapítása végett *klinikai kivizsgálásra* tisztiorvosi beutalással *Szegedre* küldték. A kivizsgálás itt meg is történt, azonban pár nap mulva bajtársunktól *vizsgálati díjak címén* 105.— forint megfizetését kívánták.

Bajtársunk újra beutazott Szegedre, hogy az Egyetemi Klinika gazdasági hivatalánál bizonyítsa e kérés jogosulatlanságát. Ott ennek igazolására ismét a tisztiorvosi beutalást, illetve az erről szóló bizonyítványt kérték.

Ezt póstán beküldte. Erre újabb felszólítást kapott a fizetésre, vagy újabb, most már a harmadszori tisztiorvosi bizonyítvány beküldését kívánták. Erre már azonban baj ársunk sem az utazási költségek, sem a sürgős *tavaszi munkák* miatt nem volt hajlandó, hanem a mi segítségünket kéri — mint írja — e tortura ellen.

Ugylátszik, a szegedi klinika gazdasági hivatalában túlteng a bürokrácia, ha lehetséges az, hogy a beküldött tisztiorvosi bizonyítványok nem ahhoz a tisztviselőhöz kerülnek, akit az illet, hanem valahol illetéktelen irósasztalon elfekszenek.

Ne feledjék el ott sem, hogy az adminisztráció nem öncélú valami, hanem a *népért van* és nem fordítva.

Szinte állandósul és általános panasz vidéken, hogy a járulékokat késedelmesen folyósítják. Megírjuk, hogy ezentúl a vidék hadigondozottai járadékát is a Központi Illetmény Hivatal fogja kiutalni s így e jogos panaszok, reméljük, rövidesen ugyancsak meg fognak szűnni. Sajnos, egyelőre még a központilag küldött pénzek sem pontos időben érkeznek.

Mi a kívánsága

Fuhrmann József bezenyei 75%-os hadirokkant bajtársunknak:

Az az általunk is támogatott kérelme, hogy lakóhelyén dohánykisárudai engedélyt kapjon. Bezenyén négy olyan fűszerkereskedő bír több-kött dohányárusítási engedéllyel is, akiknek megélhetése ettől függetlenül is biztosítva van. Minthogy a Pénzügyminisztériumnak is az az elhatározása, hogy ott, ahol a korlátlan dohányárusítási engedélyek visszavonásával (mint ahogy ezt lapunkban annakidején megírtuk) hadigondozottnak megélhetést lehet teremteni, ott a korlátlan engedélyeket visszavonva, kizárólagos engedélyeket ad ki igényjogosultak részére. Reméljük, hogy bajtársunk az engedélyt mielőbb megkapja.

EGY PÉCSI HADIGONDOZOTTNAK, aki azt írja nekünk: már oly sok és nemes dolgot vívtak ki, hallgassák meg az én kérésemet is. Szeretném fiaimat a népi kollégiumok valamelyikébe bejratni de... tandíjat — sajnos —, nem tudok fizetni. Igyekezzék kiharcolni a Szövetség, hogy a hadigondozottak gyermekei soronkívül vétessenek fel ezekbe és jó előmenetel nélkül is tandíjkedvezményt élvezzenek. Adják meg ezt, mert ha a tanulásra a gyermek nem alkalmas, úgyis kimarad.

Meg kell itt jegyezzünk bajtársunknak, hogyha a gyermek előtanulmányai folyamán eddig nem jól tanult, kár erőltetni a tanulásra, különösen ma, amikor az a célunk, hogy a kétkezi munkások épp oly megbecsülésben részesüljenek, mint a szellemi vagy másfoglalkozású dolgozók s amikor ez a célunk már a megvalósulás útján halad.

Az érdemi választ egyébként tanácsadó irodánk vezetője: Didek bajtársunk a szerkesztői üzenetekben adja meg.

Nyílt levél

Dögei Imréhez, az UFOSz főtitkárához

A magyar hadigondozottak száma az első és a második világháború következtében igen nagy lett és az ország lakosságának eléggé jelentős részét teszi ki. Ez a társadalmi réteg az imperializmus, a földesurak, a bányabárók, ipari nagytőkések áldozata. Különös helyet foglalnak el a régi úri rendben is, de ma is népi demokráciánknak külön problémája a *hadigondozottak munkába-állítása* és megsegítése. Ez a különbség abból adódott és adódik, hogy a *hadigondozottak nagyrésze részben munkaképtelenné vált* és csak az átképzés, könnyebb munkára való beállítás adhat lehetőséget a becsületes megélhetéshez. Részben pedig abból adódott és adódik, hogy a *hadiözvegyek* nagyrésze az elvesztett férjjel anyagi bázisát is elvesztette és új, azelőtt soha nem próbált módon kell kenyerét megkeresni.

A hadigondozottak az elmult rendszerben is *társadalmi szövetséget* létesítettek, amelynek az *lett volna* a célja, hogy ennek a társadalmi rétegnek érdekelt képviselje. Ennek az egyesületnek neve: HONSz, Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége volt. De a hadigondozottak célkitűzéseivel szemben a szövetség *a fennálló rendszer érdekeit* képviselte. Vezetőik hatonatisztek és Horthy-polit kusok voltak. Az volt a feladatuk, hogy erre az érdekvédelmi szervre ráépülve, *elfojtsák* a hadigondozottak között az elégedetlenség és a nyomor által keletkezett rendszerellenes megnyilvánulásokat. Feladatukat „jól" végezték. A *baloldaliakat* előbb *kiszorították* a szövetségből, majd *rendőrkézre* juttatták. A hadigondozottak érdekében úgyszólván semmit sem tettek, annak ellenére, hogy több parlamenti képviselőjük volt. A szövetséget beállították a Horthy rendszer ideológiai vonalába, félrevezették sovinizta, antiszemita és nyilas propagandát üztek. És amikor felkészültek a nácik a nagy Szovjetunió ellen és Horthyék — koncot remélve — bele akarták vinni és bele is vitték a magyar népet az esztelen háborúba, ezt a szövetséget a *háborús propaganda* eszközévé tették, a revizionizmus jelszavával küldték a hadigondozottakat az új háborúra usztani. Közben a hadigondozottak sorsa, az egész nép sorsa éhség, pusztulás és nyomor lett.

A felszabadulás után az özvegyek, árvák és rokkantak száma erősen megduzzadt. Az ország romokban hevert, közlekedésünk szétrombolva, népünk kifosztva, magára nehezedve lenül várta a további eseményeket. Ezek az események nem is sokat késtek. Egy vezető réteg céltudatos harcával és következetes irányu atásával programot, célt adott a népnek és megkezdődött Hazánk újjáépítése. Ma már mindenki előtt közismertek azok az eredmények, melyek 3 esztendő szívós és kitartó munkája nyomán létrejöttek. *A hadigondozottak is kivették részüket* erejükhöz mérten ebből az újjáépítő munkából. De politikai kalandorok, *népünk ellenségei kerültek ismét a HONSz élére.* A jobboldali szociáldemokraták vezetésével a hadigondozott-társadalmat *idegen célok érdekében* szembe akarták és helyenként szembe is állították népi demokráciánkkal. 1947. második felében népünknek a reakció felett aratott győzelme elsöpörte őket a szövetség éléről és megnyílt a lehetőség arra, hogy *demokratikus,* az eddiginél sokkal jobb szövetséget építsenek fel a hadigondozottak.

Ezt a lehetőséget ki is használjuk. Megkezdtük a régi jobboldali vezetők eltávolítását és ma már elmondhatjuk, ez nagyrészt meg is történt. *A HONSz,* mint olyan, *leszerepelt.* Nemcsak a politikai életben, hanem a tömegei előtt is. Bizonyítja ezt a tény: az a hatalmas lelkesedés, mellyel az *új szövetség* megalakítását célzó intézkedéseket fogadta a hadigondozott társadalom. Uj élet kezdődött a szövetségen belül. Ma már egyes csoportjaink a Függetlenségi Front kerületi részeinek lelkes támogatói és népi demokráciánkat erősítik. Központunk irányításával demokratikus, a mai rendszernek megfelelő, de egyben a hadigondozottak érdekeit is a legmesszebbmenően képviselő gyakorlati munkát végzünk. *A munkábahelyezés az a feladat, amelyet a Hadigondozottak széles rétege a szövetség célkitűzésévé tett.* Legjobbjaink büszkén viselik az *élmunkás*-jelvényeket és a hadigondozottak tömegesen vesznek részt a munkaversenyben. Folyik az új érdekképviselet szervezetileg végiegesen való megerősítése, megyei konferenciákon és a Péter Pál napján tartandó országos kongresszuson akarjuk létrehozni.

a MAGYAR HADIGONDOZOTTAK SZÖVETSÉGÉT.

Eltemetjük a dicstelen multat és építjük a boldogabb jövendőt.

Eddigi munkánk folyamán jelentős segítséget kaptunk társadalmi szövetségektől. Különös jelentőséggel bír előttünk a testvérszövetségek és demokratikus érdekvédelmi képviseletek baráti és jóindulatú megértése. Jó viszonyban vagyunk különösképpen a VHBSz-el és ez érthető is, mert ők is az imperialista háború áldozatai. Az MNDSz-el, mert a nők megsegítése a hadiözvegyeink problémája is, Nemzeti Segéllyel és Vöröskereszttel, melyek jelentős szociálpolitikai tényezők, stb., stb. *És most hadd mondjunk köszönetet népirendszerünk egyik legjelentősebb szövetségének: az UFOSz-nak,* Az Ujonnan Földhözjuttatottak és Kisbirtokosok Országos Szövetsége *megértő támogatását* az alábbi tények bizonyítják:

Ujjászervezkedő *csanádmegyei* csoportunk helyiséghjánnyal küzdött. Kérte a Földhivatalt, hogy céljaiknak megfelelően adják át nekik a kiszombori Rónai—Blaskovits-féle kastélyt. *Dögei Imre* főtitkár úr megértő támogatása nyomán és arra a felhívására, hogy az illetékes UFOSz és FÉKOSz szervezetek nyilatkozzanak, hogy szükségük van-e a kastélyra, vagy sem, e heti postánk kerünkhöz juttatta a szóbanlevő szervezetek válaszát, mely így hangzik: „*Nyilatkozat. 29723/1948. sz. alatt beadott Rónai kastély igényléséről. Az UFOSz és FÉKOSz szervezetei részéről jelenundunk a csanádmegyei Magyar Hadigondozottak Szövetsége javára. Kelet, Aláírás.*" Ez a tény előttünk világosan megmutatja, hogy a parasztságnak ez a hatalmas szervezete kellően értékeli demokratizálódott szövetségünket és jóindulatú gesztusát állásfoglalásnak vesszük. Mi megígérjük az új birtokosoknak, hogy népi demokráciánkat igyekszünk mindenkor erősíteni és kímélet'en harcot viszünk a régi rendszer, a földjüket visszasíró egyházi és világi reakció ellen. Azzal a tudattal tesszük ezt, hogy falusi hadigondozott parasztságunk helyi viszonylatban nem lesz elhagyatva és kiépült a *legjobb viszonyt és baráti együttműködést* a FÉKOSz és az UFOSz, de valamennyi társadalmi szövetség megfelelő szervejvel.

Végezetül pedig „Nyilt levél" formájától is eltekintve, hadd mondjunk köszönetet *Dögei Imre* főtitkár úr megértő és jóindulatú támogatásáért.

Papp Sándor

Házhelyhez juttatják Budapesten a hadifoglyokat

Ujabb jelentős esemény tanuhazatért hadifoglyokkal szemben

A Volt Hadifoglyok Bajtársi jába tömörült bajtársak házhely igénylő Bizottság most bírálta el relmező részére kiutalta a házhely köszönhető Hajdu László baj egyik vezetőjének.

Fenti hír mindennél ékesebben foglyoknak egységes szervezetbe is mellé jük áll. Helyi csoportjaink tartásával szervezhetik és megerő bajtársaink szociális viszonyait.

sítja a magyar demokráciának a való megértését.

Szövetsége XIV. kerületi csoportet igényeltek. Kérvényüket a Föld- és valamennyi volt hadifogoly-kéet. A sikeres lebonyolítás nagyban társnak, a XIV. kerületi csoport

bizonyítja, hogy a hazatért hadikell tömörülniök és a demokrácia az ilyen eredmények szemelőtt sithetik Szövetségünket, emelhetik

Segíts az árvízkáros sultakon

Szociális segítésre (élelmezés, ruházás, gyermekvédelem stb) szánt pénzbeli adományodat fizesd be a népjóléti minisztérium **166.050** számú postatakarékpénztári csekkszámlájára.

A házak újjáépítésére szánt adományodat pedig az építés- és közmunkaügyi minisztérium **167.000** számú letéti számlájára

Csoporthírek

Budapest V. ker. 5-ös bizottsága e hó 9-én negyedik nagy kultúr- és filmelőadását rendezte megalakulása óta. Oly sikerrel, hogy ez előadásokra a kerület nem hadigondozott lakossága is felfigyelt már. Így érthető, hogy egyre nagyobb helyiségekre van szükség, hogy az érdeklődő közönséget befogadja. Ezúttal a Lloyd-mozi helyiségét töltötte meg az érdeklődő közönség, ahol **Lóránd** István bajtársunk mutatott rá magasszínvonalú beszédében a nap jelentőségére.

— Ez a nap — mondotta — a fasizmus végleges leverésének emléknapja, egyben az Anyák Napja is és e napon egyesül a kerület két munkáspártja, ami beláthatatlan jelentőségű minden magyar dolgozóra.

Méltatta a Szovjet Hadsereg felszabadításunk körüli érdemeit. — Nekik köszönhetjük azt is, hogy — úgymond — életben maradtunk és azt is, hogy demokratikus országgá alakulhattunk.

Anyák napjával kapcsolatban megemlékezett a fasizmus akaratából egyedül maradt özvegyekről, akiknek a dolgozókban és a hadigondozott-táborban kell megtalálniok támogatójukat. És hogy meg fogják találni, annak jótállója a most egyesült két munkáspárt.

Ezzel kapcsolatban mindjárt megköszönte a két munkáspárt támogatását a mozik, ez esetben a Lloyd-mozi helyiségének átengedéséért és külön **Varsányi** üzletvezető bajtársnak, aki minden alkalommal párolólag vitte keresztül a hadigondozottak ezirányú kérését.

Taps jutalmazta **Sebes Árpád** bajtársnak a két munkáspárt egyesülésének alkalmából írt versét, melyet lapunk más helyén közlünk. Majd sor került az Éjféli Hiradás c. megrendítő, fasisztaellenes film levetítésére.

Ez az előadás is bizonyítéka volt annak, hogy a hadigondozott-tábor egymásratalált, de egyben megtalálták az utat a kerület nem-hadigondozott közönségének szívéhez is.

*

A VI. ker. csoport ugyancsak f. hó 9-én tartott gyülésén a hallgatóság zsúfolásig megtöltötte a termet. Az elnöklő **Fegyveres** bajtárs beszámolt a vezetőség munkájáról, melynek eredményeképp a csoport az ország legtöbb hadigondozottat számláló kerülete lett. Párhuzamot vont a demokratikus államok és a volt fasiszta államok hadigondozottai között, mely utóbbiak közé mi is tartozunk. Míg pl. a honvédő háborúban megrokkant szovjet katona büszke öntudattal viseli el rokkantságát, mert az nemcsak a hazája szabadságáért, de az egész emberiségért vívott harcban érte őt, addig nekünk keserű szívvel kell hordoznunk magunkban a tudatot: mily alantas elvekért kellett elveszítenünk testi épségünket és legdrágább kincsünket: szeretteinket.

De vannak barátaink, akik — tudva azt, hogy mi áldozatai vagyunk a tőkés uralom telhetetlenségének — mellénk állnak és felsegítenek elesettségünkből. **Olt Károly** népjóléti miniszter és **dr. Szász László** miniszteri biztos is minden erejével azon van, hogy ezt a folyamatot meggyorsítsa. Új országos vezetőségünk pedig további jótállója annak, hogy érvényre jutnak jogos kívánságaink. Meggyőződésünk, hogy az angolszászok és még mindig leselkedő és áskálódó belső reakció hírverései, nyugtalanításai ellenére sem lesz többé háború. Erre garancia a Szovjetunió és a népi demokráciák félelmetes ereje. Sorsunk a sok szenvedés után javulni fog, még pedig nem a másvilágon, hanem még itt, e földön, ha egynek érezzük magunkat a nemzettel, ha bekapcsolódunk a közösség munkájába.

Ezután **Koós Zoltán** bajtársunk a kérdés gyökeréig hatoló beszédében vázolta azt a munkát, amit a központ a hadigondozottak talpraállítása, munkábahelyezése, a szövetség újból való felépítése körül végzett és végez egyre fokozódó eredménnyel. És itt ismételten fel kell hívnunk bajtársaink figyelmét Koós bajtársunknak multheti számunkban megjelent, a hadigondozási kérdéseket mindenre kiterjedően tárgyaló beszámolójára, melyet a VII. kerületben tartott s melyben pontos áttekintést kapunk a hadigondozottak mai helyzetéről.

A sikerült taggyülést szórakoztató műsor fejezte be, amelyen **Szentiványi Kálmán** hadigondozott bajtársunkat alig akarták leengedni a színpadról. Ugyancsak szép sikert aratott a MABI kultúrgárdája keretében Hegedüs Éva, Móricz Klára, Hollay Árpád, Kövesi Péter, Pálfalvi Mátyás, Gárdonyi Sándorné, Lakatos Nándor hegedű- és Hönig szavalóművész.

A sárkeresztúri M. H. Sz. csoport f. hó 9-én körzetgyülést tartott húsz hozzátartozó községi fiókcsoport részvételével. Ez a körzeti csoport már eddig is igen szép eredménnyel működött. Lapunkban javaslatai többízben megjelent. *Zöld István* üdvözölte a megjelenteket. *Didek* bajtárs részletesen ismertette a hadigondozási ügyeket, eredményeket és további szervezkedésre, munkára hívta fel a megjelent bajtársakat. Közölte, hogy előlegezett bizalom alapján már eddig is számottevő támogatást kaptunk a demokratikus kormányzattól, amit azzal kell meghálálni, hogy az egész hadigondozott társadalomnak egy szervezetbe való tömörülésével az újjáépítés munkájában résztvéve, demokráciánk megerősítésére törekedjünk. Bejelentette, hogy a régi, rosszul működő Honsz helyett, új szervezet létesül, új elnevezés és új jelvény alatt. Beszélt a munkáspártok egyesülésének nagy horderejéről, ami a hadigondozott ügyek előnyére is szolgál, mert a kiadott hivatalos programban szerepel a hadigondozottak további megsegítése is. Végül a HIRADÓ fontosságára és terjesztésére hívta fel a figyelmet, mert a megnövekedett lapunkkal befolyásunk is növekedni fog.

Az orvos válaszol

Irja: Dr. FÜSTHI ÖDÖN

Hogyan kerülhet valaki üdülőbe

A népjóléti miniszter gondoskodott arról, hogy azok a bajtársak, aki bár nem olyan súlyos betegek, hogy kórházban kell őket elhelyezni, de a háborús viszontagságok következtében még nem teljesen munkaképesek, *üdülőbe* kerülhessenek. Az üdülőben a bajtársak orvosi felügyelet alatt *bőséges táplálékban* részesülhetnek, gondoskodnak *pihenésükről* és *szórakoztatásukról* is.

Az üdülőbe való *beutalást* a községi, városi, kerületi orvostól, a hadigondozó bizottság orvosszakértőjétől vagy a hadifogolygondozó kirendeltség vezető orvosától kell kérni. Az orvoshoz a bajtárs vigye magával a *hadifogolyigazolványának hiteles másolatát*. Ha az előbb felsorolt orvosok az üdülőbe való beutalást indokoltnak tartják, akkor javasolják a népjóléti miniszternek, a bajtárs pedig *lakásán kapja* meg a *beutalójegyét* és az utazáshoz szükséget *ingyenes utazási utalványt*.

Az üdülőbe a bajtársnak kenyér- vagy lisztjegyét, hadifogolyigazolványát és orvosi vizsgálati lapját is magával kell vinnie.

Ilyen üdülői elhelyezések *Balassagyarmaton, Pécsett, Orosházán, Budapesten*, a Szabadsághegyen vannak, *Hajduszoboszlón* pedig gyógyfürdő-kezelésben részesülhetnek a bajtársak.

Üdülőkben a bajtársak átlag *két hétig* tartózkodhatnak, Hajduszoboszlón ellenben négy hétig.

Felhívjuk a bajtársak figyelmét arra, hogy az üdülő *házirendjéhez* alkalmazkodjanak.

Az üdülőbe való beutalást bajtársainknak *5 napon belül igénybe* kell venniök, különben az érvényét veszti.

Hogyan kaphatnak bajtársaink szemüveget vagy egyéb gyógyászati segédeszközt?

Ha egy bajtársnak *szemüvegre, lúdtalpbetétre, gumiharisnyára* vagy *egyéb gyógyászati segédeszközre* van szüksége és vagyoni helyzete olyan, hogy azt saját erejéből nem képes megvenni, akkor egy *rövid kérvényt* terjesszen fel a népjóléti miniszterhez (I/2. osztály, Budapest, V., Személynök-u. 21—23.), melyben kérje a szemüveg, stb. kiadását.

A kérvényhez csatolnia kell a *szakorvosi rendelvényt* (recept), a *vagyoni állapotot igazoló hatósági bizonyítványt* (szegénységi bizonyítvány), a hatósági (községi-, kör-) *orvos igazolását*, valamint a *hadifogolyigazolvány* hiteles másolatát.

A minisztérium vagy megküldi a szemüveget, vagy utalványt küld a bajtársnak egy olyan céghez, ahol azt beválthatja. A szemüveget és egyéb gyógyászati segédeszközt is hazatérésétől számított három hónapon belül kell kérnie a bajtársnak.

Hadifogoly-névsor folytatása

utca 389. — Berényi Lukács 1924 Szajol. — Bruszt József 1911 Szigetujfalu, Fő-utca 127. — Buka János 1913 Berettyóujfalu, Nagyváradi u. 28. — Bencz Jenő 1903 Kaposvár, Iszák-utca 23. — Blaskó Béla 1921 Szabadhalom, Árpád-utca 48. — Bodányi Lajos 1921, Lajoskomárom — Borka Szilveszter 1921, Szalkszentmárton. — Balogh János 1919, Pátosfa. — Bánrévi Ferenc 1910 Budapest, Benkő-utca 5. — Baumhákli Péter 1915 Bácsalmás, Teleki szőlő 95. — Bacsó György 1920 Nagykörös, II. járás 154. — Burka János 1922 Gyügötanya 82. — Becze István 1918, Tevel. — Bódi József 1911 Buj. — Balázs István 1920 Budapest, Bajnok utca 29. — Balogh Antal 1908 Szenttornya, II. ker. 213.

C

Csikász István 1916 Hatvan, Nagy Sándor-utca 6. — Csóki István 1915 Szeged, Csengele 178. — Csonka Imre 1908 Szeged, Móra Kálvin-utca 505. — Csekaics István 1911, Zalaháta 51. — Cene Antal 1912 Dorog, 12. akna. — Chovanyec József 1921 Nógrád, Kolozsvári u. 187. — Csáki József Károly 1923 Budapest, X., Kápolna-u. 13. — Császár Ede Lajos 1905 Budapest, Mátyás-utca 20. — Cobor József 1912 Budapest, Testvérigési-utca 40. — Csapó Mihály 1924, Somlóvásárhely 179. — Dr. Czagány Ferenc Iván 1899 Kispest, Árpád-utca 31. — Csikós Sándor 1922 Jászladány, Szolnok vm. — Csapó Lajos 1912 Polgárdi, Fejér m. — Csima Béla 1902 Budapest, Rákóczi út 64. — Cziráki József 1911 Regöly, Tolna m. — Csizmadia Ferenc 1922 Orosháza, 183. tanya, Békés m. — Cserepes István 1922 Kapuvár, Pázmány utca 11., Sopron m. — Csekő Sándor 1919 Nemesnép, Veszprém m. — Csurgó József 1917 Szeged, Csengele-tanya 19. — Csutak Pál 1920 Balatonlelle, Tabán 66. — Csutak Sándor 1918 Balatonlelle, Tabán 66. — Csiki János László 1920 Bigács, Ujsor 359., Borsod vm.

D

Dávid Dezső 1922 Kőcs, Major. — Deák János 1926, Csegöld. — Deli Gyula 1907 Ürög, Mecsekalja. — Dobrovits József 1910, Nagyláng. — Dékány László 1922, Ötevény. — Dacér András 1897, Pilisborosjenő. — Dobay József Budapest, Bécsi-u. 2225. — Dénes József 1917 Orosháza, Pozsonyi utca 8. — Dózsa József 1919 Perkáta, Árpád-utca 29. — Doronyai József 1908, Miskolc. — Domonkos János 1903 Felsőzsolca, Borsod vm. — Dombi Sándor 1915 Tevel, téglagyár, Tolna vm. — Deák Imre 1903 Hódmezővásárhely, Bajnok-utca 7/a. — Deli József 1919 Kunszentmárton, Gyalu rét, Szolnok vm. — Dudás József 1916 Mezőhegyes, Kendergyár, Csanád vm. — Dercó Ferenc 1913 Cséke, Fő-utca 56. Zemplén vm. — Duska István 1924 Cece, Andrássy-u. 377. Fehér vm. — Duda Sándor 1907 Budapest, V., Szent István körút 16. — Deutsch Simon 1922 Budapest, Király-utca 7. — Dávida Antal 1921 Nyiregyháza, Rákóczi-u. 40. — Domonkos István 1921 Dombiratos, Kossuth u. 339., Csanád vm. — Dömök Sándor 1914 Pásztorzsébet, Gólya-utca 9. — Dobi Árpád 1904 Törökszentmiklós, Állomás-utca 132. — Deák Sándor 1910 Semlyén, Zemplén vm. — Duló János Zsadány, Kisszíget-utca 349 Bihar vm.

E

Edvi Aladár 1920 Cakóháza, Győr vm. — Emesz József 1907 Fegyvernek, Szolnok vm. — Eiffert Mihály 1901 Szentgerzsébet, 150. — Eckert József 1913 Bács, Huszár-utca 37. — Eszenyi Lajos Büdszentmihály, Kossuth-utcma 36. — Eck Sándor 1919 Budapest, Lónyai utca 43. — Ecseri István 1925 Cegléd, Túzok utca 9. — Erdész Ernő 1914 Bakonyszentlászló, Veszprém vm. — Ezer Ádám 1899 Tolna, Baboczi-utca 53.

F

Fejes István János 1914 Somogyvár, Vidámház, Somogy vm. — Farkas Antal 1921 Inke, Somogy vm. — Ficser János 1904 Kunszentmárton, Szolnok vm. — Fleischmann Pál Budapest, VII., Nefelejts-utca 17. — Farkas József 1918 Ujkécske, Arany János-utca 6. — Fegyverneki Gergely 1912 Pálé, Baranya vm. — Fekete József 1908 Fényeslitke, Rákóczi u. 64., Szabolcs vm. — Folkmann Jakab 1906 Csávoly, Cseszka 219., Bács-Bodrog vm. — Farkas Béla 1917 Budapest, Akácfa-utca 36. — Farkas Sándor 1920 Berettyószéplak, Bihar vm. — Fischer Lajos 1912 Zagyvarékás, Pest vm. — Festéri János 1915 Szeged, Cserzi M.-u. 31. — Füri András 1923, Majosháza. — Fiszter István 1922 Türje, Kossuth-u. 335. — Fehér Mihály 1908 Kartel, Erzsébet utca 372. — Fidler István 1910 Budaörs, Endrész-utca 8. — Fódi Elemér 1910 Béb, Fő-u. 61. — Földesi László 1918 Szekszárd, Árpád u. 19. — Fiedel Ferenc 1922, Perőcsény. — Fülöp István 1916 Ercsi, Ujsor 287. — Fekete József 1910 Dunaföldvár, Bocskai-utca 2. — Farkas Sándor 1895 Fajsz, Mátyás király-utca 20. — Fekete Károly 1914 Kisujszállás, Illés u. 22. — Farkas György 1903 Budapest, Grassalkovich-utca 15. — Farkas István 1906 Cegléd, Kórház-utca 2. — L. Fehér András 1906 Kunhegyes, Ujváros.

G

Gungl János 1920 Bosta, Baranya vm. — Galambos Mihály 1910 Mindszent, Csongrád vm. — Gombkötő Béla 1912 Orosháza, Szakács József utca 32. — Geszler Ferenc 1915 Budafok, Felsősas-u. 8. — Gyenizse János 1922 Soltvadkert, Orczy u. 6. — Dr. Gyalog István 1906 Kalocsa, Hid-utca 39. — Gengelicski László 1921 Kerekegyháza, Andrássy-utca 152. — Gál János 1904, Tiszatardos. — Gazdag Kálmán 1911 Iván, Vasútsor 15. — Gozon Sándor 1903 Soroksár, Ady Endre-utca 11. — Grósz János 1925, Bakonyvány 66. — Gugolya János 1919 Békés, Szentgellért-utca 40. — Guba Mihály 1912, Kisecset. — Gulás János 1912 Nyiregyháza, István-bokor 5. — Gaál Gyula 1905 Budapest, Füzér-utca 16. — Goldsámit György 1921 Környe, Eszterházi-utca 8. — Galyas József 1904 Budapest, Vöröshadsereg útja 72. — Garai István 1900 Pesthidegkút, Klébelsberg-utca 36. — Gyugi Béla 1919 Kispest, Nagy Lajos-u. 16. — Groszmann Imre 1920, Korlátvizsony. — Groszmann Miklós 1909 Budapest, Miksa-utca 19. — Gyöngyösi Dezső 1920, Komádi. — Gödörlei István 1916 Budapest, Cserkész-utca 73. — Girókász János 1897 Szeged, Vörösmarthy u. 5. — Garboczi József 1914, Karcsabecske. — Gergely János 1912 Monok, Rákóczi-út 50., Zemplén vm. — Gémes Mihály 1907 Mindszent, VIII., ker. 578., Csongrád vm. — Gábor János 1922 Hényel Margit Kótaj, Szabolcs vm.

MAGYAR HADIROKKANT HADIFOGOLY HIRADÓ

1948. május 14.

Minden ajtóra VHBSz Centenáris Emlékplakettet!

Többízben megírta a *HIRADÓ*, hogy a volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége Országos Központja a szabadságharc százéves évfordulóját és a hadifoglyok hazatérését emlékplaketten örökíti meg. A plakett terjesztését *Rajk László* belügyminiszter az egész ország területén engedélyezte, tekintettel arra, hogy annak teljes bevétele *a hazatérők segélyezését* szolgálja.

A remekbekészült plakett, melyet *Czeglédi* István bajtárs tervezett és *Piri* Kálmán bajtárs mintázott meg, stílusos háttérben *Szövetségünk jelvényét* ábrázolja — összefogódzó kezek, felette nemzeti zászló — mellette a *magyar köztársasági címer*, 1848—1948 feliratal.

A plakett előállítására és terjesztésére megalakult a *VHBSz Centenáris Emlékplakett Bizottsága* (Budapest, VII., Barcsay-u. 16. I. 8.) A Bizottság, tekintettel a plakett sikerére, újabb megbízást adott *Czeglédi* és *Piri* bajtársaknak. Az új plakett elkészült A háttér felvonuló tömeget ábrázol, az élen zászló. A plakett felirata: *„Zászlónkon e szent jelszóval: Világszabadság!"* Az előtérben *Petőfi Sándor* képe látható.

Bármelyik plakett ára 5 forint. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett és postán utánvéttel a VHBSz Centenáris Emlékplakett-Bizottságnál a fenti címen.

Szerkesztői üzenetek

Köveshegyi Kálmán 153340, **Szabó László** 153341, **Rais Árpád György** 153342. Sátoraljaújhely, ügyeiket a jelzett iktatószám alatt a népjóléti minisztériumhoz adtuk elintézésre.

P. Szabó Sándor, Nyiregyháza. A népjóléti minisztérium helyt adott kérelmének és 42973/948. sz. végzésével elrendelte lakásügye újra tárgyalását. A pénzügyminisztériumban elismervény ellenében leadtuk a 8357/1/947. igazolást, miután ígéretet kaptunk, hogy most már ügye hamarosan és kedvezően elintéződik.

Kőves Miklós bajtársnak, Budapest. Felkérjük, hogy az általunk kieszközölt kismotor-igazolványát központunkban vegye át.

Egy pécsi hadirokkant bajtársnak. Hadigondozottak tandíjmentességi ügye, illetékes helyen tárgyalás alatt van, kedvező elintézés remélhető.

Tiszteletadás az élmunkásoknak a centenáris Nemzetközi Vásáron

A június 11—21 napjain megtartandó centenáris **Budapesti Nemzetközi Vásár** kiállítói nemcsak a tervgazdálkodás és a hároméves terv eddigi eredményeit ismertetik meg a látogatókkal, de módot találtak arra is, hogy a legkiválóbb eredményeket elért és kitüntetett élmunkásaikat, valamint azokat az újítókat, akik a termelés fokozása érdekében új módszereket és eszközöket találtak fel, megfelelő módon ünnepeljék. A kitüntetett élmunkások és az újítók arcképeivel díszíti a vásár minden résztvevője a maga külön kiállítását, de természetesen bemutatja azokat az új eszközöket, módszereket is, amelyek a termelés fokozását teszik lehetővé Kiállítók és látogatók együtt ünneplik a munkaversenyek és a munka hőseit, akik — csodálatos munkateljesítményükkel, vagy újításaikkal — lehetővé teszik, hogy a hároméves tervet — két és fél év alatt lehet végrehajtani.

Komoly megtiszteltetés

érte a Magyar Hadigondozottak Szövetségét, a május 1-i felvonulás előkészületeiért. Oklevelet nyertünk.

Ez az esemény sokkal nagyobb jelentőségű, mint amilyennek első pillanatban látszik. Egy ilyen nagyarányú, a dolgozók erejét, tudását, tehetségét számbavevő megmozdulás keretein belül feltünni, sőt elismerést kapni, már magában véve is óriási jelentőséggel bir. Mindazok a szervezetek, amelyek dicséretet kaptak, joggal lehetnek büszkék erre a kitüntetésre, hiszen tudjuk, milyen hatalmas lendületü és arányú előkészületek előzték meg május 1-ét. A résztvevő csoportok semmiféle anyagi áldozattól nem riadtak vissza, tagjaikat a legteljesebb mértékben mozgósították, hogy a felvonulási versenyben helyezéshez jussanak. Neves művészek dolgoztak s dolgozták ki a jobbnál jobb ötletek százait. Impozáns díszletek készültek és épültek a menetben résztvevő teherautókra, mások a szépség és fiatalság ragyogó pompáját tárták a nézőközönség és a zsüri elé.

A mi Szövetségünk természeténél fogva is csak korlátozott lehetőségekkel és szerény anyagi eszközökkel tudott közreműködni a nagy munkaba. Lehetőségeink ugyan korlátozottak voltak, de lelkesedésünk nem. Szövetségünket annál is inkább fütötte a lelkes vágy, hogy május 1-ét méltó keretek közöt ünnepeljük meg, mert az elmult idők ezen a téren elkövetett bűneit kellett jóvátenni és a régi vezetőség ezirányú bűnös közönyét kellett a lelkekből eloszlatni.

A Hadigondozott Szövetség május 1-i felvonulását sokkal impozánsabbnak, különbnek szerettük volna, mint amilyen volt. De így is sikerült elérnünk azt, hogy a hadigondozottak megértették, tudták, hol a helyük és együtt menetoltek a népi demokrácia diadalmas seregszemlején a többi dolgozókkal. A hadigondozott tömegeket ma már nem fordítják szembe vezetőik a népi demokráciával, hanem egybeforrasztják, egybekovácsolják, hogy a nagy nemzeti egységnek mi is részesévé váljunk.

Ezért adózott a mi, külsőségeiben talán nem olyan nagyvonalú, de belső tartalmában komoly fordulópontot jelentő felvonulásunknak elismeréssel az ujjáépülő ország. És itt a díszérő oklevél már szimbolummá nő! A népi demokráciában megtalált helyünk szimbolumává, a jövő válogává és irányjelzőjévé, mely az utat mutatja számunkra, melyen Szövetségünknek most és ezentúl járnia kell.

Gyenes Jánosné

Hogyan lesz 36.000 vetélésből ruha, cipő, családiház? Elmondja Kolisch László bajtárs, a Magyar Posztógyár munkaverseny-győztese

Ez az új láz Csepelről indult el és az országban szétáradva hatalmába kerítette a dolgozókat. Ez a gyógyító láz hidakat, gyárakat épített, földet szántat fel, behegeszti az ország sebeit és virágzáshoz vezet.

A csepeli dolgozók lapjában, a „Fogaskerék"-ben kis hír közli, hogy *a Magyar Posztógyár és a Fésűsfonó munkaversenyét Kolisch László, a Magyar Posztógyár szövőmunkása nyerte.*

Kolisch László... ismerős név! *A VHBSz. soroksári szervezője.* Egy okkal több, hogy örüljünk szép győzelmének.

Munkaközben nincs beszéd

A szövőde világos, üvegoldalas terem. Gép-gép mellett s mindenütt igyekvő, sietős emberek. Itt nem lehet egykönnyen győzni, annyi bizonyos.

Nem kell soká kutatnunk *Kolisch* bajtárs után. Két gép felett egy tábla diadalívet alkot és hirdeti: *„Itt dolgozik Kolisch László, üzemi élmunkás"*

— *Csak röviden, bajtárs,* — szól mikor megpillant — *mert nem érek rá egyetlen percre sem. Egy figyelmetlen mozdulat s akkor szakad a szál és selejt lesz. Akkor pedig oda a teljesítmény.*

Pár percig figyelem ezt az embert. Izmok és mozgató idegek tökéletes harmoniája. A fehérkabátos művezető itt áll a gép mellett, kezében tábla. Fejét csóválja, nem akar hinni. Pedig az ellenőrző órát nem lehet becsapni. Tegnap rekord, ma újra rekord és így megy tovább. Selejt nincs, gépállás minimális, az igazi teljesítmény: mennyiség és minőség!

— *Jöjjön el, bajtárs, a lakásomra. Ott szívesen beszélgethetünk,* — mondja — *de most nem. Szép kis kertes házikó, meglátja, nem bánja meg.*

Hiába, munka közben nincs interjú.

„Tőlem függ, mennyit keresek"

Soroksáron, a Marx Károly-u. 132. szám alatt földszintes, tiszta házban lakik a munkaverseny-győztes. A kertajtóban már várja a család: asszony és hároméves kisfiú.

A jóízű ebéd után végre beszélni kezd.

— *1942 szeptember 10-én estem fogságba és 1947 augusztusában jöttem haza. A háború gyötrelmeit ezen hosszú idő után sem tudtam kiheverni. A fogságot jórészt átgyengélkedtem, mert nem könnyű betegséget szereztem a fronton: idegbénulást. Idehaza is január 15-ig kórházban voltam, de már 16-án járókötéssel dolgozni kezdtem. Mert ugye, az asszony és a gyerek...*

Kolisch bajtárs keresete ezidőtájt 100—105 forint volt. Hát ez tényleg kevés.

— *De rájöttem,* — fűzi tovább — *hogy tőlem függ, mennyi a keresetem. Márciusban versenyre hívtam ki a Fésűsfonó legjobbját és, mint tudja, én győztem. Hozzá olyan teljesítménnyel, amivel 20 éves szakmunkásokat lepipálok.*

Valóban így van. Az előírt norma *napi 28.000 vetélés, de ő 36 ezret teljesít* kétvetélős gépen. Fizetése ennek következtében 180 forint körül van.

— *Jelenleg!* — teszi hozzá figyelmeztető mozdulattal. — *Mert bárhogy is hitetlenkednek egyesek, én tudom, mit lehet kihozni a gépből. Még ennél is többet! Én magam úgy ápolom a gépet, akár önmagamat. De igaz, nem is állok néha egy percet sem nyolc óra alatt. Így azután minden héten több van a zacskóban.*

Felöltöztetni az országot!

Aziránt érdeklődünk, mit jelent neki ez a győzelem.

— *Mindent* — válaszolja. — *Jelenemet és jövőmet. Fel akarjuk öltöztetni az országot, ez a mi jelszavunk. Sok még a rosszul öltözött ember. Ha többet vet lesz, olcsóbb lesz. És mindenki úgy fog járni, mint mi.*

Kinyitja szekrényét.

— *Ezt a három ruhát csináltattam* — mutatja — *mióta dolgozom. Három méter szövetet a gyártól kaptam jutalmul, a többit a magam erejéből teremtettem. Négy pár cipőm van. Mikor nekikezdtem, jóformán semmim sem volt. Na és a család! Hisz értük dolgozom.*

Elhisszük. Aki ilyen családi fészekből indul reggel útnak, az nyugodtan dolgozhat.

— *Rendbehoztam, kifestettem a házamat. Féléve még nyomortanya volt, most egyik legszebb ház Soroksáron. Bár minden munkástársamnak ilyen volna! Itt lehet családi életet élni. Jut már szórakozásra, gondtalan pihenésre és kultúrára is.*

Megtudjuk, hogy most épít a ház mellé kis nyári konyhát. Szinte csoda, hogy van rá ideje.

— *Mikor végzi Kolisch bajtárs a VHBSz munkáját?* — tesszük fel a kérdést.

Legyen büszke minden munkás

— *Szinte minden szabad percemben. Sok még az értetlen ember, nagy szükség van behozni őket a Szövetségbe. Azt szeretném, ha minden bajtársam és munkatársam úgy gondolkodnék, mint én. Ha büszke volna, hogy ma munkás lehet Magyarországon. Mindenkinek tudnia kell, amit én tudok: én igyekszem, hogy több legyen a gyárnak, az országnak, ők meg arra, hogy nekem legyen több.*

Elmondja ezután, hogy kisfiából orvost nevel. A gyerek egészíti ki:

— *Ha anyuka szíve fájni fog meggyógyítom. Ha apuka elvágja az ujját, bekötöm. Nagyon szeretem apukát, mert anyuért és értem dolgozik és nyerte meg a munkaversenyt.*

Igen. Kolisch bajtárs dolgozik családjáért, önmagáért, mindnyájunkért. S mire letelik a hároméves terv első éve, talán teljesül leghőbb vágya: országos élmunkás lesz.

Megérdemli!

Szántó Jenő

Igy él Moszkvában Naryzsnyij Viktor hadirokkant

Irta: Juri Ivanov

A napokban meglátogattam Naryzsnyijt, a második világháború hadirokkantját. Kissé meglepődtem, amikor magam előtt, eleven, erős fizikumú embert láttam, aki nekem ajtót nyitott. A házigazda súlyos sérülését csak az engedte sejteni, hogy bizonytalanul lépkedett, nagy szürke szemeit erősen rámszegezte. Világtalan.

Beszélgetésünk során Narizsnyij elmondta nekem, hogy szemevilágát három évvel ezelőtt veszítette el.

— *Legnehezebb a családomhoz való hazatérés volt* — kezdte. — *De Moszkva nagy szeretettel fogadott. Feleségem és fiaim nem voltak elkeseredve rokkantságom miatt és örültek, hogy viszontlátnak.*

Naryzsnyij megérkezéséről tudomást szerzett az üzem is, ahol a háború előtt *mint villanyhegesztő nagy dicsőséget ért el.* Az üzem társadalmi szervezetei *teljesen felöltöztették;* kabátot, öltönyt, és fehérneműt kapott. Ezenkívül az üzem igazgatósága *4000 rubel egyszeri segélyben részesítette,* valamint a vállalat költségén rendbehozták lakását is.

Mindamellett a gyár tudta, hogy az anyagi segítség csak fél segítség. *Visszaadni Naryzsnyij szemevilágát!* — ezt kell megpróbálni.

— *A leghíresebb moszkvai és leningrádi szemészprofesszorok, mint Sztrahov, Cholin és Vitnyevszki gyógykezeltek* — meséli Naryzsnyij —, *de munkájuk sajnos, eredménytelen volt. Ekkor a gépgyártóüzemhez illetékes minisztérium Odesszába küldött Filátov akadémikushoz, a világhírű szemgyógyászhoz. Ő is azt szerette volna, hogy az orvostudomány minden vívmányát igénybevéve, két hónapig kezeltek. Segíteni azonban ők sem tudtak rajtam.*

Viktor Naryzsnyij hazament. A minisztérium és a gyár megtudta, hogy az orvosok próbálkozásai eredménytelenek maradtak. Régi ismerősei és munkatársai is megtudták a szomorú tényt. A „Kompresszor", „Sztalmosz" autó- és vagónjavító gyárak munkásai közül sokan látogatják meg Naryzsnyijt, meleg baráti szavakkal vigasztalják vak bajtársukat, érdeklődnek iránta és mindenben segítik.

A mult évben a miniszter rendeletére Narizsnyij részére Moszkva mellett egy festői szépségű helyen *Krjukovo* környékén *villát építettek.* A villa már csaknem kész, mindössze az ablaküvegezés, a padlók és falak festése, valamint a kerítés hiányzik. Május hónapban Naryzsnyij megkapja a gyönyörű hatszobás villát az 1400 négyzetméteres kerttel.

— *Voltam Krjukovóban a feleségemmel együtt* — meséli tovább —, *körülnéztünk a házunk táján. Megtapogattam a fákat és tanácskoztam az építőkkel. Magam mutattam meg nekik, hová építsék a tehénistállót. Mert mihelyt kiköltözünk, azonnal tehenet veszek. A tehén árát a gyár igazgatósága és az üzem társadalmi szervei már el is küldték nekem. Nyugodt lehet* — fejezte be Naryzsnyij bajtárs —, *nem fogok ott rosszul élni! Havonkint nyugdíjat kapok az államtól, feleségem könyvelő és jól keres. Idősebb fiam a gyárban dolgozik és szintén elég szép fizetése van. Kisebbik fiam beteg volt, de már felépült és nemsokára levizsgázik az erőműszaki iskolában. Amint látja, családunk el van látva.*

Naryzsnyij történetéhez tartozik még, hogy az orvosok még nem adták fel a küzdelmet látóképessége visszaszerzéséért. Moszkva, Leningrád és Odessza legnevesebb professzorai bíznak benne, hogy végül is sikerül visszaadniok szemevilágát.

A Magyar dolgozók Pártjának programnyilatkozata

a lapok vasárnapi számából került a nagy nyilvánosság elé. Ma még nem becsülhető fel teljes egészében az a hatás, amit ez a nagyjelentőségű nyilatkozat kétségtelenül ki fog váltani a magyar közéletben. Nem kétséges ugyanis, hogy ez a tartalmában is, terjedelmében is nagy és jelentős nyilatkozat hosszú időn át igen széles körök olvasmánya lesz, sokan fogják azt alaposan áttanulmányozni. Vitathatatlanul bizonyos az is, hogy a nyilatkozat a munkáspártokból most eggyé kovácsolódó Magyar Dolgozók Pártjának keretein túl is olvasott, hatásait éreztető lesz.

Már az első felületes olvasásra is az az érzése az embernek, hogy ez nem üres szóbeszéd, ez nem egyszerű napihír az ujságban. Már most, első megítélésre is megállapítható az, hogy ez a most közzétett nyilatkozat tartalmánál, alaposságánál fogva hosszú időn át a közvélemény legszélesebb köreire, azok politikai magatartására érzetni fogja hatását. Irányt mutató jelentőségű ez a mű és úgy véljük, nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy ennek a politikai programnyilatkozatnak elgondolásait az egész nemzet többségét magábanfoglaló Nemzeti Függetlenségi Front magáévá teszi és küzdeni fog azoknak a gyakorlatba való átültetéséért. Ilyenformán minket hadigondozottakat és a hadifoglyokat is közvetlenül érdekel és kell, hogy közelebbről megvizsgáljuk a programnyilatkozatot.

Nekünk, — az imperialista háborúk áldozatainak — hadirokkantaknak, hadiözvegyeknek, hadivárváknak, polgári gondozottaknak, volt hadifoglyoknak, egész természetesen legelsőcorban *a mi külön problémáink* szempontjából is kell a dolgokat, így ezt a politikai nyilatkozatot megvizsgálnunk. Nekünk két szempontot kell tehát most is néznünk: *mit várhatunk* mi a program megvalósításából és milyen kilátásaink vannak a békét illetően. Még mielőtt a részletekre térnénk, előre is megmondjuk: mindkét felvetett kérdésünkre *igen kielégítő választ* ad a program.

Nézzük meg közelebbről a részleteket. A hat fejezetre tagozódó nyilatkozat a gyakorlati programot négy fejezetben sűríti össze, igen tömör fogalmazásban. E fejezetnek a szociálpolitikával foglalkozó része a mi kérdésünkről betű szerint a következőket mondja:

„A Párt síkraszáll a hadirokkantak munkábahelyezéséért, átképzéséért, fokozottabb gondozásáért és megsegítéséért."

Nagy elégtétel ez nekünk, hatalmas eredményünk egyben! Két okból. Először is azért — és erre joggal büszkék lehetünk —, mert ez a programpont *a mi Szövetségünknek, a Magyar Hadigondozottak Szövetségének és a mi lapunknak, a Híradónak közös, részletes programját sűríti össze.* Másodszor azért — és nem becsülhető le ez a szempont sem —, mert most történik meg először történelmünkben, hogy az ország legnagyobb kormánypártja hivatalos programjában egyáltalában foglalkozik a mi kérdéseinkkel és még ráadásul ennyire pozitív módon. Minden önteltség nélkül, de megállapíthatjuk: jó munkát végeztünk, helyes utat mutattunk a hadigondozottaknak és ennek eredményeként vette át a kormánypárt programunkat szinte változtatás nélkül. A rabló imperialisták háborújától sujtott táborunk ezt a programnyilatkozatot abból a szempontból is feltétlenül megvizsgálja, hogy a *háború és béke* kérdéseiben mit várhatunk attól. Nos, ebben a kérdésben is teljesen *megnyugtató* a válasz! A nyilatkozat böven foglalkozik azzal a gondolattal, hogy

országunknak a békeszerető népek táborában van a helye.

hogy szembe kell fordulnunk minden háborús uszitással, hogy nem szabad bedőlnünk ilyenirányú provokációknak, hogy össze kell fogni a békét akaró erőket. Ez a gondolat nemcsak nálunk, de bizvást állíthatjuk, világszerte egyre több és több hívet szerez magának. Nyugodtak lehetünk, hogy sikerül a háborúra uszító imperialistákat visszavonulásra kényszeríteni, mint ahogyan eddig még mindig meghunyászkodva visszatakarodott odújába ez a fenevad, ha nálánál erősebb hatalommal találta szemben magát. Márpedig a békét akaró népek — köztük a mi hatalmas szövetségesünk — a Szovjetunió — együttesen sokkal erősebbek a rablóháborúra készülödő nyugati hatalmaknál.

A program egyéb részeit is magunkévá tehetjük, mert azokból a magyar nép szeretete árad, mert azok megvalósulása valamennyiünk, az egész nemzet jólétét eredményezi. Ezért üdvözöljük mi lelkesedéssel ezt a becsületes szándékkal készített munkatervet, ezért csatlakozunk annak híveihez és ezért fogunk mi mindent megtenni, hogy ez a program *ne csak egy pártnak, de az egész magyar nemzetnek* a programjává és ezáltal valósággá váljék!

Koós Zoltán

Példát mutatnak a falu és város részére seregélyesi újpesti csoportok

Seregélyes község elöljárósága kedvező fizetési feltételek mellett *tüzelőt juttatott* az összes hadigondozottaknak. A hadigondozottak, még azok is, akik a gabona ellenértékét nem tudták befizetni, egész éven át *megkapták a kiutalt gabonamennyiséget. Plasek Károly* és özv. *Bíró Bálintné* vezetőségi tagok munkálkodásának köszönhető, hogy a csoport *3 szövőszékkel* rendelkező *szövőtanfolyamot* tarthat. A tanfolyamon 17 hadiözvegy vett részt, akik tetszetős és jóminőségű háziszőtteseket készítettek. A tanfolyam részére *ingyen fűtőanyagot* adott az elöljáróság. Viszonzásul a csoport a napközi otthonnak törülközőket és törlőruhákat juttatott. A szövőhelyiséget *Bíró Pál* bajtárs bocsájtotta *díjmentesen* rendelkezésre. A szövőde jövedelmét a csoport anyagi megerősítésére és tagjai segítésére fordítják. A tanfolyam működését nagyban elősegítette a közellátás vezetője: *Babay Imre,* aki az esti munkához petróleumot adott és egyébként is a hadigondozottakat mindenkor mindenben támogatja.

Füssy József vezetőjegyző megértéssel viseltetik a hadigondozottak iránt. Megígérte azoknak, akiknek nyugdíját a kataszteri tiszta jövedelem nagysága miatt elvonják, hogy nehéz anyagi körülményeik közt részükre lehetőség szerinti segítséget nyujt.

A *községi elöljáróság* csoportvezetőségének kérésére a mezőőri állást egy 50%-os hadirokkant bajtársunkkal töltötte be.

Utólag megemlítjük azt is, hogy a község elöljáróságának segítségével tervezett müsorral egybekötött karácsonyi ünnepen *140 szeretetcsomagot* — köztük ruhaneműeket is — osztott ki a rászorultaknak.

Az ujpesti csoport vezetősége is beszámolt az Országos Központnak az április hóban teljesített munkájáról.

33 új tagot szereztek, mely szám a most beszervezés alatt álló nagyüzemi hadigondozottakkal megsokszorozódik. A bajtársi napok látogatottsága már 100—120 főre emelkedett. E napokon a bajtársak nevelésére orvosi, tudományos előadásokat és politikai beszámolókat tartanak. A sajtóterjesztést tovább és még fokozottabb mértékben erősítik, hogy az elnyert vándorzászló véglegesen birtokukba maradjon. Mozik látogatására eddig 18 ingyenjegyet szereztek, 12 hadigondozottat pedig sikerült becsületes megélhetéshez juttatni. A most megnyílt fürdőben 25%-os jegykedvezményt szereztek. Múzeumok csoportos látogatását a hadigondozottak oktatására megkezdték és folytatják. A város szociálpolitikai ügyosztályával sikerült megállapodniok abban, hogy szükség esetén 1000 forint gyorssegélyt kapnak az insléges hadigondozottak közt való kiosztásra.

— **A győri postások a következő sürgönyt küldték az ottani MHSznek:**

„A győri posta dolgozói a negyedik szabad május 1-én harcos szeretettel köszöntik a hadirokkant csoportot."

— **FELHIVJUK az ország valamennyi VHBSz helyi csoportjának figyelmét, hogy haladéktalanul közöljék az Országos Központtal azon bajtársak nevét és címét, akik gyorssegély, önállósítási segély vagy ruhakérelem ügyében a népjóléti miniszterhez kérvényt adtak be. Országos központunk figyelemmel kíséri és szorgalmazza az ügyek mielőbbi eredményes elintézését.**

„Elfogy a türelmünk!"

— Válasz egy közbeszólásra —

Egyik csoportunk ülésén hangzott el a minap ez a harsány és szinte fenyegető közbekiáltás egy hadigondozott részéről.

E közbekiáltásra a csoport vezetősége azon nyomban megadta a megillető és megfelelő választ, melyhez még az alábbiakat tartjuk helyesnek hozzáfűzni:

Az Ön türelmének, kedves Bajtárs, nem most, *már régesrégen* el kellett volna fogynia. 25 év alatt bő idő és ezer alkalom nyílt erre. Ez időzítettnek tűnő közbeszólására megkérdezzük önt: *elfogyott-e a türelme* s ha nem, miért nem, *akkor, amikor itt Horthy—Bethlen-maffia volt az úr, s mikor pl. 100 milliókat szavazott itt meg az úri parlament jórészt önmagának,* az erdélyi optáns nagybirtokos grófok kártalanítására. Mert tudja mit jelentett ez akkor? Azt, hogy az erdélyi földesurak a parasztok részére elkobzott birtokának ellenértékét nekünk: magyar adózóknak kellett megfizetni. Miért? Mert ők voltak az urak a parlamentben, mert övék volt az országháza s mert ők szabták meg, mennyi adót fizessen az ő javukra... a most közbeszóló bajtárs is. *Ön akkor hallgatott, adózott szó nélkül és nem fogyott el a türelme.*

A helyreállított *Lillafüreden* — mint tudja — *ma* munkások ülülnek. *Akkor,* Bethlen idején, a nép adóján sulyos milliókból felépített kastélyban ők maguk közt, maguknak garden-partykat, estélyeket rendeztek. Munkás, paraszt oda csak addig tehette a lábát, míg messze kilométerekről a köveket hordta, felhúzta a falakat és felépítette számukra a csodapalotát. Az ön pénzén is, bajtárs! *Akkor* nem fogyott el a türelme? *Most,* amikor munkástársai — mert mint látjuk, ön is dolgozó ember — üdülhetnek benne a nehéz testi munka után, *most* elfogyóban a türelme?

Amikor *Vass József* pápai prelátus népjóléti miniszter úr kijelentette, hogy „már pedig a kéregető hadigondozottakat le kell csukni, mert elég a járulékuk a megélhetésre", — tudja, mennyi volt ez az összeg, amelynek egy hónapra elégnek kellett lenni? Tudja, mit kapott *akkor* egy hadiözvegy? Havi 5 pengőt, bajtárs! Egy rokkant gyermeke pedig 75 fillért. Egy 25—50%-os hadirokkant 2—16 pengőt.

A miniszter úr és jobbkeze, *Dréhr* államtitkár úr ezüstkilincseket veretett minisztériumuk ajtajaira. Megfogta-e ön *akkor* azt a kilincset, hogy benyisson a mindenható úrhoz s hogy az asztalra csapva odakiáltsa: *elfogyott a türelmünk, prelátus uram!* Úgy-e, nem. *Miért nem?* De még *akkor* sem hallatszott a hangja, amikor kiderült, hogy a nép és a hadigondozottak *alvyja eljátszotta a hadigondozottak pénzét a tőzsdén* s kénytelen volt a halálba menekülni.

Hát amikor az urak az állam pénzén *százezrekért pólólovakat* hozattak Angliából, hogy a kisajátított margitszigeti pályán egymásközt pólócsatákkal szórakozzanak, hol volt akkor az ön ökle?

És hol volt akkor az ön hangja, bajtárs, amikor itt a világ egyik legagyafurtabb kifosztását vitték végbe az úgynevezett *bolettával?* Tudja mi volt ez? Ha nem emlékeznek rá, majd én megmondom. A búza világpiaci ára akkor 8 pengő volt. De nagybirtokosaink nem voltak hajlandók enyhíteni adni a gabonát, mert hogyan tellett volna nekik nagyúri életre, kártyára, Montecarlóra, lóversenyre, nőkre, szép, gondtalan és vig életre. És miért egyék a nép, a dolgozó nép olcsó kenyeret? Mit csináltak tehát? Minden mázsa gabonáért külön utalványt — boletát — kellett vásárolni, ami által egy mázsa búza a fogyasztónak, tehát a legszegényebb embernek, még a hadigondozottnak is, s így bajtársnak is, 40 pengőbe, tehát minden falat kenyér a világpiaci ár ötszörösébe került! *Akkor* talán a falattal együtt a torkán akadt a hang is?

De ha bajtárs öntudatos ember volt, akkor kellett, hogy olvassa a munkásság lapját. Hogyan kerülte el figyelmét az *akkori évek* egyik vezércikke, melyben e sorok írója megírta, hogy: *egyetlen évben kétszáznegyven 100%-os hadirokkantból 100 halt meg!* Tehát 40%, megfelelő ellátás hijján. Vagy bajtárs előtt ez normális halálozási arányszám volt?

És felsorolhatnék 100 és 100 esetet, mely szinte kiéröszakolta a tiltakozás hangját az emberből. De mi *akkor* bajtárs hangját nem hallottuk, pedig ugyancsak kevesen voltunk, akik hangot mertünk adni a nép és közte a hadigondozottak szenvedésének és nyomorának s ugyáncsak szívesen vettük a jótorkú, szókimondó, bátorszavú legényt.

Nem kérdek már sokat, csak azt kérdem még, *báránytürelme volt-e,* amikor olyan népek ellen, amelyek ellenünk nem vétettek, de minden tettükben kimutatták irántunk való jóakaratukat, mikor e népek ellen újra kihajszolták a frontra? Már egy világháború *akkor* mögöttünk volt és az megmutatta, mire kell és mire jó a kiszipolyozott magyar nép a hatalom urainak s mit jelent az urak hatalma a nép számára. Mégis, az *új háborút eltűrni még mindig volt türelme* és az ország kiszolgáltatását a németeknek, kifosztását, élelmünk, javaink elhurcolását vagy feléégetését, katonáink céltalan leöletését, asszonyaink, gyermekeink esztelen feláldozását, hídaink levegőbe röpítését, városaink elpusztítását, szüleink éhhalálát *az urak parancsára* mind eltürte.

Bajtárs elviselte, hogy a háromszázezer hadigondozott mellé csaknem 600.000 új kerüljön az urak terhére, hogy számunk szinte megháromszorozódjék. *Bajtárs hallgatott.* Mert jól tudta, hogy ha kinyitja a száját, urai azt mindörökre becsukják.

Most azonban, amikor a demokrácia jóvoltából szólásszabadság van és amikor tudja, hogy bajonettel *nem fojtják torkára a szót,* egyszerre meglelte a hangját és el merte itt rikkantani: **elfogy a türelmünk!**

Hát idefigyeljen, bajtárs! Rövid leszek. Magyarország 8 millió lakosából — mint mondottam — több mint 800.000 a hadigondozott. Ez 10%. Vagyis minden tizedik ember hadigondozott. Engedjen meg egy példát. Vegyük úgy, hogy tíz testvér él együtt. Ebből egy hadigondozott. A tíz testvért megkínozták, kifosztották, élelmét, munkaszerszámainak jórészét, állatait elvitték, fedelét lerontották s itt maradt magára úgyszólván a puszta életével és a két üres kezével.

Erre az épen maradt kilenc testvér elkeseredés helyett nekifog a munkának, kitakarítja a szemetet, elhordja a romokat, újra felépíti otthonát, új szerszámokat gyárt magának, megmüveli földjét és azt, amije lassan begyült, testvériesen megosztja a még rosszabbul járt, megrokkant testvérével. És, ahogy munkája nyomán gyarapszik, úgy juttat egyre többet és többet az elesett tizediknek.

Jogos-e, jogos lenne-e, ha a tizedik közberikkantana s azt harsogná: *Én nem elégszem meg azzal, amit adni hajlandók, elfogyott a türelmem, adjatok többet, mert én többet akarok, akármi is lesz veletek. Nem érdekel, hogy nektek marad-e annyi, hogy erőtöket a további munkára megtartsátok, hogy holnap megint egy falattal többet juttathassatok nekem. Én nem várok holnapig, nekem több kell és ma kell. És nem egy falattal több, hanem annyi, hogy én gondtalanul élhessek.*

Nem, kedves bajtárs. *Nem vágjuk magunk alatt az élő ő fát.* De hiába is tennénk. Csak magunk látnók kárát.

Nem gyülölhetjük meg magunkat, hogy vak önzésünkben, rövidlátásunkban, tekintet nélkül rájuk, olyat követeljünk ma, amit ma még nem, csak holnap adhatnak meg. *És nem is követelünk olyant, ami nem illet meg bennünket.*

Mert ami munkát a közösségben mi is el tudunk végezni, azt vállalnunk kell testvéreink közt. Ebben segítenünk kell közös otthonunkat, együttes felemelkedésünket, hazánkat, a dolgozók hazáját. Csak az tarthat teljes eltartásra igényt, aki valóban képtelen bármiféle munkára. Ezt a jogot el is ismerik, teljesíteni akarják és fogják is vezetőink. De akinek hiányzik a féllába, kezeit még hasznos munkára használhatja. Aki félkarját vesztette, még használhatja lehet embertársainak és megszerzi magának az öntudatos örömet, hogy nem alamizsna gyüjtő kitartottja a többinek. Ezért hát bajtárs, ha *akkor* jogos haragjának nem adott hangot, *most,* amikor az jogtalan és indokolatlan, nem fogyhat el a türelmünk. Nem szabad, hogy elfogyjon. Csak magunknak árthatunk vele. Mi is bünösek vagyunk abban, ami történt velünk, magunk is vétkesek vagyunk romlásunkban. De lássuk be hibáinkat, illeszkedjünk be a közösségbe. Magatehetetlen bajtársainknak harcoljuk ki azt a járadékot és azokat a juttatásokat, melyek megélhetésüket biztosítják. Ez egyik kötelességünk. A másik kötelességünk azonban az, hogy akik tudunk, *dolgozzunk!* Dolgozzunk teljes erővel, nem pünk felemelkedéséért, mert ez egyértelmű önmagunk jobbsorsával.

És ha elfogyóban a türelmünk, akkor fogyjon el *azokkal szemben,* akik bennünket, mindannyiunkat, mégegyszer a nyomorba, a pusztulásba, a felmérhetetlen szenvedésbe akarnak taszítani. Fogyjon el *azokkal szemben,* akik nem akarják a mi emberi életünket, felemelkedésünket, de akik szolgaságunkat, kényre kedvre való kiszolgáltatottságunkat akarják újra: akik ismét háborút akarnak.

És ez, bajtárs, jogos harag lesz!

Sebes Árpád

Felhívás a nógrádmegyei hadigondozottakhoz

A Magyar Hadigondozottak Szövetségének Salgótarjáni és Nógrádmegyei Főcsoportja felhívta Nógrád megye mindazon helységeit, amelyekben a hadigondozottak száma a 20-at éléri és működő szervezetük van, hogy a salgótarjáni főcsoporttal, valamint Bognár József megyei szervezővel a kapcsolatot haladéktalanul vegyék fel, hogy a járási és megyei szervezeten keresztül az országos hadigondozási mozgalomba is bekapcsolhatók legyenek.

Felkérték a községi elöljáróságokat, hogy a nyilvántartásukban szereplő hadigondozottak névjegyzékét a fenti főcsoportnak, illetve a megyei szervezőbizottságnak sürgősen küldjék meg.

Tájékoztatásul közöltük, hogy a szervezési munkálatokat a kapott utasítások értelmében oly ütemben kell elvégezniök, hogy június 6-án Salgótarjánban a vármegyei hadigondozott konferencia, ezt követőleg június 29-én Budapesten az országos küldöttközgyülés megtartható legyen.

Hadifogoly-névsor folytatása

— Gász György 1922 Palotabocsok, Baranya vm. — Görög József 1922 Nyirábrány, Kolozsvári-utca 447. — Gregus Ferenc 1918 Rözsle, Csongrád vm. — Gregovics János 1910 Jászárokszállás, Jókai-utca 52. — Gyebrovszki András 1923 Nyiregyháza, Debrő bokor 2. — Gál Antal 1908 Turkeve, 69. tanya, Jásznagykunszolnok vm. — Gyöngyösi László 1914 Kiskunmajsa, Bezerédi utca 7. — Gönczi Ferenc 1923 Gába, Kassai-u. 204. — Garjdán Zsigmond 1909 Budapest, Frangepán-utca 16.

H

Horváth József 1922 Mikesszéplak, Vas m. — Hejméri István 1913 Katymáz, Gr. Széchenyi u. 16. Bács vm. — Hegedüs István 1924 Sajószentpéter, Borsod vm. — Horváth Lajos 1914 Budapest, Kórház-utca 24. — Herédi Ignác 1901 Nógrádsáp, Nógrád vm. — Herbst József 1908 Pilisvörösvár, Fő-utca 127. — Hajós Zsigmond 1917 Almásháza, Fő utca 22., Zala vm. — Hipholo József 1912 Budaörs, Szent J.-u. 22. — Hatesi Mihály 1912 Kecskemét, Kölcsei-u. 3. — Hoffmann János 1923 Nagyvejke 92., Tolna vm. — Hegyi Imre 1921 Mezőtúr, Egyenes dülő 296., Szolnok m. — Hermann László 1911 Tök 89, Pest vm. — Hachbold János 1906 Soltvadkert, Zrínyi utca 20. — Harangozó Antal 1924 Csépa, Fő-u. 77., Szolnok m. — Horváth Zoltán 1905 Encsencs, Mihály utca 12., Szabolcs vm. — Hramlik Mihály 1912 Herend, Fő-utca 27., Veszprém vm. — Hutter Károly 1918 Bölcske, Szabadság-tér 826., Tolna vm. — Hegyközi József 1926 Hegykő, Uj-u. 177., Sopron vm. — Hanusz János 1915 Iharosberény, Terézlak, Somogy vm. — Horváth Imre 1912 Hineida, Uj város 183. — Hangos Pál 1920 Maklár, Kisalvég-u. 255. — Haja Mihály 1906 Budapest, Ranolder utca 27. — Horváth József 1921 Komárvári 208. — Hevér József 1912, Alsódabas. — Hegedüs József 1913, Tiszanagyfalu. — Hild Imre 1920, Rácegrés. — Horváth József 1903, Szakcs. — Horváth József 1897 Bpest, Olaszfasor 29. — Hudák Ferenc 1895 Rákospalota, Dessewffy utca 95. — Horváth György 1911 Tornaalja, Mezö-utca 10. — Höffinger József 1919, Almód. — Hovpál Sebestyén 1901, Törökszentmiklós. — Halász József 1912, Kiskunmajsa.

I

Ivánkovics Sztaniszló 1914 Békésföldvár, Verseny utca 27. — Ipoly Sándor 1926 Esztergom, Szent István-u. — Illner Ferenc 1921, Királd. — Illés József 1911 Dunaszekcső, Baranya vm.

J

Jász János 1909 Jászapáti, Almos utca 313. — Járóka Józsefné 1916 Csikvámos, Fő-utca 88. — Jancsurák Ferenc 1908, Rudabánya. — Jávor János 1915, Kistelek. — Juhász János 1914 Mezőzombor. — Juhász István 1908 Budapest, Sándor-utca 30/b. — Jenei Lajos 1911 Békésföldvár, Verseny utca 27. — Józsa József 1915, Aranyod. — Jarjabka Pál 1914, Kiskörös. — Julov Viktor 1919 Debrecen, Piac-utca 43. — Jakab József 1907 Györfi Lidia Somogyapáti — Jákus András 1915 1912 Szeged, Átokháza 741. — Jakab József 1919 Szárföld, Fő-utca 21., Sopron vm. — Juhász János 1922 Pilis, Bényei utca 748. — Janus Kálmán 1920 Szápár, Veszprém vm. — Juhász Ferenc 1913 Adács, Kissor 19., Heves vm. — Jaszovics József 1922 Kisvárda, Danisziget 61., Szabolcs vm. — Jacsenkó Pál 1912 Békéscsaba, Berényi-utca 7. — Johan Jenö 1915 Királydaróc, Szatmár vm. — Juhász István 1907 Szeged, Cserva 341.

K

König József 1918 Salgótarján, Forgách-u. 4. — Kotyán János 1902 Ösi, Veszprém m. — Kolmann Engerberg 1922 Egerág, Ipolyság-u. Baranya m. — Kocza József 1903 Nagydorog, Tolna m. — Kozma Albert 1921 Kisség, Szatmár m. — B. Kiss József 1915 Szajol. — Kerekes István 1910 Karcag, Rákóczi-ut 35. — Koczó Sándor 1925 Budapest, Cserhát-u. 21. — Kaszás István 1913 Kükkösd, Árpád-u. 448. — Kovács — Kaluca Károly 1921 Porcsalma. — Kocsis Imre 1922 Felnémet. — Dezsö 1919 Debrecen, Kossuth-u. 17. Komócsi Miklós 1919 Füzesgyarmat. — Kiss Lajos 1910 Kunszentmárton, Szentesi-u. 93. — Kovács János 1920 Abony, Blankovich-u. 29. — Koháry Ferenc 1914 Kisvárda, Takács-u. 16. — Koszorus József 1893 Tolna, Fehérvári-u. 40. — Kovács István 1908 Gyöngyös, Epreskút u. 21. — Karmó Ferenc 1920 Dávod, Kisszántó 125b. — Klinger Márk 1905 Perbál, Fö-u. 85. — Kolba László 1911 Budapest, Bolgár-u. 13. — Kiss Sándor 1926. Esztergom, Kossuth-u. 20. — Komlósi Lajos 1926 Hódmezővásárhely, Tanya, 1010. — Kozma László 1926 Rákosszentmihály, Rákosi-út 159. — Kalik Aladár 1911 Diósgyör Hunyadi-u. 40. — Kovács Miklós 1920 Domjén. — Komócsin Antal 1913 Szeged, Átokháza 30. — Kurucz István 1922 Magyaród, Kör-u. 369. — Krizsán János 1921 Kistelek, Tanya 485. — Kocsis József 1909 Tápé, Rét 130. — Korsai János 1908 Karcag, Dózsa György-u. 31. — Király István 1919 Csávoly, Külterep 27. — Körösi József 1923 Körülö, Eszterházi-u. 77. — Kosik Dezsö 1921 Simó, 494. — Kalmár György 1913 Szulimán 125. — Krupa János 1920 Heves-Kerek. — Kovács Gyula 1912 Kaposvár. — Dr. Krejmm László 1908 Budapest, Kútvölgyiu. 4 — Koszt Henrik 1915 Hajós. — Kocsis János 1913 Dunacsekcső. — Képíró István 1900 Békés, Andor 10 — Kurik Lajos 1913 Pinczehely, Gyándpuszta. — Kiss Gyula 1928 Somogy, Ságvár. — Karajos János 1908 Szentjános, Bocskai-u. 98. — Kántor János 1908 Koppány. — Korontos János 1919 Alsótelep. — Komlós Dezsö 1919 Ocsöd 575. — Konics György 1916 Rácalmás. — Kiss György 1921 Békéscsaba, Szilágyi B.-u. 14. — Krucsó Károly 1901 Bpest, Zugliget-u. 14. — Kiss Pál 1907 Dombiratos. — Kecskeméti János 1910 Csömödér — Kuslics Alajos 1900 Fertőszéplak. — Kiss János 1922 Hódmezővásárhely. — Kamarás György 1908 Elek, Bréda-major. — Klein Béla 1915 Budapest, Király-u. 15. — Király József János 1921 Cece, Postaköz Fehér m. — Kátai Pál Ferdinánd 1909 Budapest, Kossuth Lajos-u. 3. — Kaknics Lajos 1922 Vasvár, Domonkos-u. 13. — Keresztes Nagy János 1923 Felsögalla, Iparos-u. 70. — Kis Albert 1910 Kápolna, Heves m. — Kerencz István 1911 Szentgáloskér, Somogy m. — Kovács

(Folytatása a 6. oldalon.)

A Nagyfejü

Elbeszélés

Irta: Csapó György

Reggel megtudtam, hogy bányász brigádba osztottak be. Első percekben még örültem, hogy más munkahelyem lesz, mert úntam már a gerendacipelést a lerombolt gyár udvarán. Nem könnyü munka és kévés a látszata, meg aztán a bányászoknak külön megbecsülés is járt a táborban. A napi negyedkiló kenyér mellett külön zsírt, cukrot és konzervet kaphattunk. Ez szép. Hallottam, hogy a bányák konyhájáról szalonnát is kapnak a bányász hadifoglyok. Vajjon, melyik bányába fogok kerülni? Bánya bánya hátán volt Sztaljino környékén.

Délután 3 órakor sorakozunk az udvar közepén. Nagy volt a helyzekedés. A tapasztaltabbak kívülről tudták már az összes bányák előnyeit és hátrányait. Tudták, hogy a Nakalonka vizes, a Makarenkó beomlott tárnáiban csak a legnagyobb óvatossággal lehet dolgozni meggörnyedve. Mondták, hogy a Domtov messzi van a tábortól, sokat kell gyalogolni és egész kifárad az ember, míg végre lejut a tárnába. A 6/14-es az jó, — mondták. A németek ugyan ezt is berobbantották, de aránylag még ép állapotban van. Jó kis bánya ez, — mondta Birkás bajtársam, a hegedüs, aki civil életében még messziről sem látott bányát, de amióta itt van azóta csak az érdekli, hogy hány szénnel telt csille szalad le a „strekken".

— Jó-jó — szól közbe egy másik tapasztaltabb bányász —, csak a Nagyfejü ne volna ott.

— Ja igen, a Nagyfejü — bólogattak a többiek is. — Utálja a foglyokat. — Nem is ember az, hanem maga az ördög — mondta halkan mellettem valaki. Lesz, ami lesz, gondoltam, majd csak én is kibírom, mint a többiek. Egyelőre csak az érdekel, hogy lenn a bányában jó meleg van és fönt vagy 20 fokos hideg és örökös déli szél fúj az Azovi-tenger felől.

— Domtov, Rigoletta, Nakalonka — mutatott rá egyre-egyre a beosztott tiszt, ahogy a sorok előtt eljött. Sesz-csitirnácet — mondta, mikor előttem megállt. A 6/14-es bányába kerültem. Nem rossz hely — visszhangzottak bennem a szavak — csak a Nagyfejü ne volna ott. Még aznap délután megkaptuk a bányászruhát, fehér vászonból és a gumikalocsnit.

Este tízkor már ott sorakoztunk a láger kapuja előtt útra készen. Az éjjeli schicht 11-kor kezdett és reggel 7-ig tartott a munka. 20-an voltunk a brigádban, elöl a brigadér ment és lassan ballagtunk utána, mi a többiek. Hideg, tiszta éjszaka volt. Körülöttünk a kohók lobbantak vörösen izzó fénnyel. 11 óra előtt elértük a bányát.

— Zdrásztutye...

— Zdrásztutye...

A régieket már ismerték az orosz bányászok, akik csoportokban álltak a liftakna előtt. Lesték a híreket, melyeket a bánya mélyéből egy-egy szénnel töltött csille hozott. Rekordtermés, az első nap, hogy elértük a 60 vagont, Sztepán Ivánovics nem hagyja magát — mondta egy idősebb orosz bányász.

— Poszmotrim — meglátjuk — válaszolta egyszerüen egy eröteljes orosz, mint megtudtam, a mi schichtünk vezetője.

Birkás meglök. — Lesz ma látványosságban részed — súgta mosolyogva. — Ma ezek nagyon rá fognak menni, nem akarnak lemaradni az előző csoport mögött. Tudod mi az a szénláz?...

Nem, nem tudtam, nem éreztem semmit, csak idegenül álltam, szorosabbra húzva köpenyemet magamon. Nem érdekelt semmi, gondoltam, dolgozni fogok, mint eddig, úgy ahogy tőlem telik.

— Hol a Nagyfejü? — kérdeztem.

Birkás nevetett. — Ho-hó, barátom, az már egy órája lent van a bányában. Ő az első, aki lemegy és ő az utolsó, aki feljön. Félsz tőle?

— Nem — feleltem —, és beszálltunk a liftbe.

Egy hirtelen zuhanás, a gyomrom összeszorult és simán menünk lefelé. Lent 400 méterre a föld alatt öreg szakálas orosz állt esőköpenyben. Felülről csurgott a víz. A nacsalnik magához hívta a brigadérosokat. — Mutass meg az új embereknek mindent — mondotta. — Olyan helyre tedd őket, hogy a termelés zavartalan legyen. 25 rubelt kapok fejenként, külön ma, ha túlszárnyalják az előző csoport termelését. — A brigadérosunk, régi tatai bányász, mosolygott és legyintett a kezével.

— 60 csillét? Jó lesz nektek 20 is — mondotta magyarul.

Üres csillék álltak előttünk, ketesével nekiálltunk és tolni kezdtük. A keskeny sinen zörögve indultak meg a kis vagonok. Hosszú, kacskaringós folyosón tóltuk keresztül a csilléket. — Lámpákat vételezni! — kiáltotta a brigadérosunk. Mindnyájan kaptunk egy-egy bányászlámpát. Az üres csilléket ráakasztottuk a vaskötélre. Innen az húzta tovább.

A bányából jóformán még nem láttam semmit, csak azt a széles kacskaringós folyosót, ahol a csille mögött botladozva végigjöttünk. A régiek, akik már ismerték a bányát, otthonosan mozogtak, köszöntötték az oroszokat s meg sem várták a beosztást, mentek munkahelyükre. Tizen maradtunk vissza. Hatan lapátot fogtak és egy orosz elvezette őket.

— A ti feladatok az lesz — mondotta a parancsnokunk, — hogy a bányafákat viszitek a cölöpökhöz. Nem nehéz munka, ha elegendő fát készítetek elő, pihenésre is jut idő. Nem volt könnyü. Az alacsony tárnában meggörnyedve húztuk magunk után a cölöpöket. Fiatal bányásznak hordtuk a fákat, aki mezitelen felsőtestével úgy nézett ki, mint egy herkules. Hogy vittük neki a fát, mindannyiszor barátságosan intett, üljünk le, de nem volt időnk. Négyen hordtuk neki, de boszorkányos gyorsasággal faragott. Percek alatt elkészült egyel és aláillesztette a

MAGYAR HADIROKKANT HADIFOGOLY **HIRADÓ**

6 1948. május 14.

Hadifogoly-nérsor folytatása

István 1925 Kiskunfélegyháza, Szent Imre-u. 50. — Kovács István 1921 Sövényháza, Máriatelep, Csongrád m. — Káldi Kálmán 1912 Takácsi Veszprém m. — Kürti József 1909 Tarnaszentmiklós, Heves m. — Kádár János 1923 Kömkö, Heves m. — Katona Lajos 1910 Kisújszállás, Szolnok m. — Kovács István 1914 Nagymágocs, Csongrád m. — Keserü István 1909 Galgahéviz, Pest m. Kerülész József 1921 Boldogkováralja, Abauj m. — Kada András 1916 Mezökövesd, Borsod m. — Káldi György 1912 Törtelen, Pest m. — Kovács Pál 1914 Verseg, Pest m. — Kmetti László 1910 Hérej, 165. Komárom m. — Kovács János 1897 Bodony, Heves m. — Kun István 1919 Baracs, Fehér m. Fehérvári-ut 59. — Kollár Sándor 1920 Zákány telep 470. Somogy m. — Kajári János 1910 Budapest, III., Bécsi-út 76. — Karajcki Mihály 1916 Sári, Pest m. — Kozma Gábor 1921 Vámospércs, Hajdu m. — Katona István 1912 Szeged, Átokháza. 543. — Kádár István 1909 Szentes, Nagytöke 64. — Kiss János 1922 Nyírvasvár, Pilisi 295. Szatmár m. — Kovács István 1909 Kutas, Ujtelep, Somogy m. — Kovács Károly 1921 Bánfalva, Borsod m. — Kömüves András 1912 Enying, Paula major, Veszprém m. — Kollár Fekete Pál 1911 Zabar, Hegyesbükkpuszta, Nógrád m. — Kollár János 1921 Jánoshalma, Bács m. külterület, kecskés. — Kuhecska Ignác 1907 Perkáta tanya 46. — Kis József 1917 Lepsény, Nagyatádi-u. 18. — Komlósi Alfréd 1920 Salgótarján, Ujakna u. 3. — Kis Lajos 1919 Röszke, Csongrád m. — Katona János 1903 Kéró, Horthy-u. 116. — Kantra Gábor 1914 Abátszalók, Csikókert, 127. — Kovács Sándor 1920 Ujpest, Baross-u. 28. — Kendi József 1900 Bodrogkeresztúr, Zemplén m. — Kovács János 1903 Budapest, Mór-u. 11. — Kovács János 1921 Hódmezövásárhely, Dáni-u. 23. — Kala Imre 1920 Hódmezövásárhely, Nyárfa-u. 39. — Karakas Zsigmond 1928 Nádudvar, Kossuth-u. 186. — Kaplányi Mihály 1920 Szandaváralja, Fő-út 130. — Kovács Károly 1906 Szentgál, Malom-u. 454. Veszprém m. — Kuklis József 1905 Kiskunmajsa, Konyha dülő 79. — Kis János 1917 Sükösd, Szentistván 639. — Kaszkusz Sándor 1895 Pápakeszi, Veszprém m.

L

László József 1919 Pusztakengyel, Szolnok vm. — Lakner Tibor 1921 Heves. — Lak István 1911 Elöszállás, Nagykarácsonypuszta. — Losonczi János 1911 Budapest, Csengeri utca 6. — Lackó Ferenc 1912 Kóka, Kossuth Lajos-utca 1073. — Lehócz Lajos 1922 Kercsliget. — László József 1915 Pusztakerpel. — Lovász István 1900 Budapest, Péterhegyi utca 3. — Lakatos Sándor 1922 Hosszúpályi, Bihar vm. — Lehoczki László 1914 Prónafalva tanya. — Légrádi János 1918 Balatonboglár, Kossuth Lajos-utca 34. — Loboda József 1914 Tolna, Bercsényi utca 26. — Lengyeltóti András 1921 Szigetvár, Turbéka-utca 17. — László Imre 1919 Diósgyör, Kultelki 46. — Laczkó Pál 1901 Békéscsaba, Felsönyomás 1896. — Lekka Sándor 1921, Nyirgecse. — Lipos Gyula 1910 Budapest, Tar-utca 10. — Lüley László 1920 Torbágy, Kossuth L.-u., Pest m. — Lekrücki Pál István 1911 Szelevény, Rét utca 31. Szolnok vm.

M

Mauszer György 1922 Szijártóháza, Zala. — Müller Imre 1923 Lajosmizse, Damjanich-u. 15. — Mesterházi Jenö 1911 Celldömölk, Rákóczi-u. 65. — Mauchner József 1905 Baross Gábor-telep, Pest vm. — Mag József 1913 Seresd, Baranya m. — Muck Ádám 1905 Györköny, Fő-u. 457. — Mikos Géza 1916 Iváncz, Vas-m. — Mis Lajos 1903 Ráckeve, Szilágyi-u. 9. — Molnár András 1913 Budapest, Farkas J.-u. 18. — Molnár József 1921 Jánosháza. — Müll Imre 1924 Hottó, Zala-m. — Matold József 1921 Zakocsa, Somogy-m. — Molnár József 1925 Mezötúr, Szolnok-m. — Messing Rudolf 1917 Gönyü, Iskola-u. 35. — Mészáros András 1913 Kálmáncsi. — Mohárszki János 1922 Királytelek, Szöllös. — Magyar József 1908 Szeged, Csongrádi Sugár-u. 1. — Magyar Imre 1920 Levél, Moson-m. Tó-u. 21. — Major János 1920 Danaszló, Fő-u. 148. — Makra József 1907 Szeged, Alsótanya, Zákány 110. — Méndli János 1900 Peczöl, 127. Vas-m. — Majkó Lajos 1912 Kemecse, Szentiván-u. 8. — Mézes Lajos 1921 Lénárddarócz, Rákóczi-út 8. — Mandula Ernö 1906 Budapest, Mária Val. öregtelep 24. — Mák György 1914 Nyirábrány, Apponyi-u. 95. — Mészáros László 1925 Vecsés, Dózsa Gy.-u. 25. — Mig István 1914 Kiskunhalas, Alsó öregszöllö. — Maska Sándor 1912 Abony, Téglagyár-u. 23. — Maragitai Géza 1903 Zemplén-m. Olaszliszka. — Molnár József 1907 Szekszárd, Tolna-m. — Mogyorosi Ferenc 1909 Komárom, Ács-u. — Molnár Kálmán 1903 Vaspör, Láz-u. 59. — Molnár Sándor 1910 Debrecen, Arany J.-u. 14. — Metz Máté 1910 Békásmegyer, Köbánya-u. 65. — Makra Szilveszter 1920 Szeged, Zákány-u. 220. — Monkács András 1926 Gyöngyös, Kossuth-u. 29. — Mahát Ferenc 1909 Soroksár, Dandár-u. 6. — Márton Ferenc 1900 Szeged, Várhelyi-u. 9. — Mátyás Imre 1906 Hajduszovát, Ujsor 32. — Mázer János 1912 Kiskunhalas, Eresztö-u. 151. — Majercsák Gyula 1913 Ikrény, Szabolcs-m. — Miklós István 1913 Pápa, Kuruc-u. 2. — Moroc Lajos 1909 Budapest, Bajcsi Zs.-u. 37. — Majsai Mihály 1917 Makó, Móra 76. — Maruzsik Béla 1912 Ózd, Levente-u. 17. — Mogyorósi Károly 1921 Taktaberkény, Zemplén vm. — Mészáros József 1912 Ládaladány, Fejér vm. — Moór István 1920 Bakonyláda, Veszprém vm. — Neklik Sándor 1922 Morichida, Györ. — Molnár Flórián 1926 Megyer, Zala vm. — Maszlik József 1922 Váchartyán, — Moska József 1901 Budapest, Rákóczi-út 51. — Móricz József 1920 Csanádapáca, Csanád vm — Mancz József 1919 Várvölgy, Zala vm. — Molnár István 1913 Kispest, Csokonai-u. 14.

N

Nagy János 1909 Székelykövesd, Maros Torda Románia. — Németh Imre 1924 Somogyszil, Somogy vm. Cséri-u. 258. — Nagy István 1917 Nagyumyom. — Nagy Sándor 1912

(Folytatása a 8. oldalon.)

Deutsch Árpád elmondja,

miért csak most jöttek haza

a hadifogoly sztahanovisták

Mult évben megírta a *Hiradó*, hogy a *Szovjet Belügyminisztérium magyar hadifogoly-élmunkásokat tüntetett ki* és ezeknek egyéb jutalmak között a soron*kívüli hazajövetel* kedvezményét is biztosítja. A magyar közvélemény kiváncsian várta haza a kitüntetetteket, azonban nem jöttek. Sem *Quittner* János, sem *Tauszig* Ernő, sem *Deutsch* Árpád, sem *Józsa* Sándor. Mint ilyenkor lenni szokott, megkezdödött a szóbeszéd, hogy az egész ből egyetlen szó sem igaz. A kárörvendezők még azt is hozzátették: „majd bolondok lesznek az oroszok a legjobb munkaerőket hazaengedni."

Valóban a még tavaly beharangozott hazajövetel csak most, május 1-én történt meg. Sokan elkönyvelik a tényt, mások napirendre térnek felette. Mi azonban tisztázni szeretnénk a magyar közvélemény előtt, miért maradtak kint legjobbjaink ez év áprilisáig.

— Miért csak most jöttek haza? — kérdeztük *Deutsch* Árpádtól, a kitüntetett feltalálótól.

— *Ezzel a kérdéssel már találkoztam idehaza. Sokan „kényszer"-ről beszélnek ezzel kapcsolatban. Hát nem kényszerített senki, semmi — ha csak az nem, hogy kötelességérzetből részt akartam venni a szovjet nép erőfeszítéseiben. Mi ezzel a munkánkkal — úgy hisszük — részesei vagyunk a magyar újjáépítésnek is.*

— De, Deutsch bajtárs mégis csak jobb itthon, nem-de?

— *Persze, jobb itthon, mert ez a mi hazánk, itt él családunk és itthon is sok munka vár ránk. De ne higyje senki, hogy ott nekünk rosszabb volt!*

A továbbiakban arról beszélt *Deutsch* bajtárs, hogy a hat év hadifogság alatt többet tanultak, mint az azt megelőző 25 év alatt. A szovjet néphez való viszonyukról az alábbiakat mondja:

— *Épp oly jó dolgunk volt, ugyanolyan anyagi és erkölcsi megbecsülésnek örvendünk, mint bármelyik szovjet munkás. A gyárak vezetői elismerték igyekezetünket és megbíztak bennünk.*

Megtudjuk, hogy munkahelyük a város áramszolgáltatását adó villanytelepen volt.

— Tudomásunk szerint egyikük sem volt elektromos szakmában szakember.

— *Tényleg, egy tisztviselő, egy cukrász és egy újságíró tökéletesen elsajátítottuk a szakismereteket. Sőt, találmányok sorozatával sikerült a termelést fokozni és egyúttal munkaerőt megtakaritani. Ezért pénzjutalmat kaptunk, megkülönböztetett ellátást.*

— Mire költötték keresetüket?

— *Ki mire akarta. Mi például teljesen szabadon mozogtunk és mondhatom, saját koncertjeink, színház- és mozielőadásaink, politikai vitaestjeink nagyban hozzájárultak a bajtársak felfrissüléséhez, felemeléséhez.*

— Hogyan van mégis, hogy egyesek panaszkodnak?

— *Általános emberi tulajdonság, hogy mindenki szereti életét könnyebbé tenni. Ez a Szovjetunióban csak munkával lehetséges. Bizonyos tehát, hogy aki panaszkodik, az hadilábon áll a munkával.*

— Mit üzen azoknak a gúnyolódóknak, akik mosollyal kísérik „egy évig tartó útjukat?"

— *Ezek nem lehetnek őszinte hívei a demokráciának. Bármenynyire szerettünk volna már a hároméves tervben résztvenni, mégsem sajnáljuk a kint töltött időt. Éppen az utolsó hónapokban, mikor külön előreküldtek minket, a gyönyörü Moszkvában és a csodálatos szépségü odesszai tengerparton töltöttünk heteket. Elláttak bennünket vasútjeggyel, pénzzel, szükséges okmányokkal és minden jóval, amit a dolgozók hazája adhat jó munkásainak. Mi nem szégyenkezünk a gúnyolódás miatt, mert becsületes munkánknak meg volt a jutalma. Hadat üzenünk a gúnyolódóknak, ez a mi válaszunk.*

— *Ez a hadüzenet annyit jelent: felvenni a harcot a munka frontján az újjáépitésért, a hároméves terv győzelméért; harcot folytatni a reakciós maradványok ellen.*

Igy gondolkodnak és cselekednek ezek a jófejü és keményöklü magyar fiúk.

Szántó Jenő

Szociális adóreformok

hadigondozott kézműiparosok részére

Nagyjelentőségű szociális adóreformokat határozott el a Gazdasági Főtanács. Az együttes kereseti és jövedelmi adó alól mentesítik az előző járadékosztályba sorolt hadirokkant és háborús polgári rokkant kézműiparosokat, amennyiben legfeljebb egy tanoncot foglalkoztatnak.

Egy hadirokkant nem hagyja el őrhelyét

Jutalma dicséret és megbecsülés

A *Hofherr—Schrantz-gyár* kitüntetésben részesítette *Juhász György* 57 éves hadirokkant-bajtársat. Az eset nem országraszóló szenzáció, de méltó a megemlékezésre, mert szép példája a lelki ismeretes kötelességteljesítésnek.

Juhász bajtárs 15 éve teljesit szolgálatot a kispesti gyárban, mint *üzemi ör*. A népszerű Juhász bácsi a gyár lelkiismerete. Árgus-szemeit nem kerüli el a legkisebb szabálytalanság sem.

— *Csak a legcsekélyebbet vegye is észre az öreg, máris lecsap* — mondják a gyár dolgozói. De azért szeretik, mert tudják: *mindenkor jószándékú ember.*

A napokban a gyár udvarán egy férfit kapott el, amint az éppen egy új traktorról a dugattyúmágnest akarta leszerelni. Megdícsérték és jutalmul — régi óhajának megfelelően — *kapuőr lett.*

Itt beszélgetünk vele a gyár újonnan épített vöröstéglás napközi otthona előtt.

— *Szóra sem érdemes* — szabadkozik Juhász bajtárs — *fogtam én már nagyobb tolvajt is itt. De mondhatom, mostanában alig fordul elő hasonló eset. Megváltoztak kérem, az emberek és tudják, hogyha lopnak, sajátjukat lopják. No, de azért „őrhelyemet" nem hagyom el. Szükség van rám most, mikor a hároméves tervért dolgozunk.*

Nehezen beszél *Juhász* bajtárs a világháborúban szerzett *légnyomás* örök emlékéről. Haja hófehér, de szemében fiatalos fény csillog, mikor családjáról esik szó. Elmeséli, hogy szép kis lakásuk van. A pestszentlőrinci állami lakótelepen lakik feleségével és leányával. Szerény keresetéből tisztességesen megélnek. Megelégedett ember.

— *Nem hiszem, hogy elengednének innen a gyárból,* — mondja, hangjában kis büszkeséggel —, *de én sem igen mennék.*

Tényleg ez a helyzet. *Juhász* bajtárshoz ragaszkodik a gyár, mert szükség van hasonló becsületes emberekre. Olyanokra, akik — mint *Juhász* bajtárs — nem hagyják el „őrhelyüket. Akik úgy érzik, hogy most végre mindnyájunk ügyéért, a dolgozók életéért zakatolnak a gépek.

Búcsúzóban elárulja, hogy azért *volna egy kívánsága.* Egészségével van baj: a háborúban szerzett betegsége újult ki. Ha rájön a roham, három négy napig is önkívületi állapotban nyomja az ágyat. Mégis *csak 50 százalékos hadirokkant.* Talán lehetne magasabb százalékra minősiteni! Egyetlen — nem is teljesithetetlen — kívánsága ez egy becsületes, öreg hadirokkantnak.

Cs. Gy.

---

feketén csillogó mennyezetnek. Két órája voltam a bányában, s telt az idő. Egyszer csak a brigádérosunk magához ültetett. Letettem a fát, odamentem hozzá. Megmutatta az útat. — Erre végig mész, — mondotta — és ott a strekk végén beállsz lapátolni te is. Segítségre van szükség. Lapátolni és csillézni fogsz. Majd a Nagyfejü megmutatja.

A strekk végében alacsony, de izmos felsőtestü ember állt. Hatalmas feje volt. Messziről is ráismertem, hogy ő a Nagyfejü. Kerek, kopasz, tatáros koponyájú. Arca himlőhelyes. Széles vigyorral fogadott.

— Na, kamerád, davaj, robotá. — Kezembe nyomott egy hatalmas lapátot, alig tudtam felemelni. Az szénkupacra mutatott, — nekiláttam. Még egy hadifogoly dolgozott ott, föl sem nézve. Nekikezdtem én is. A csillével szemben álltam és előre tartott karral dobáltam a szenet. Nehezen ment, szokatlan volt. A Nagyfejü szó lanul figyelt. Egyszerre csak odaugrott hozzám, kikapta kezemből a lapátot és sebesen, könnyedén lapátolni kezdett. Pár perc alatt félig megtelt a csille. Aztán megint a kezembe nyomta a lapátot. Igyekeztem utánozni a Nagyfejüt. Úgy éreztem, hogy ennél gyorsabban már nem is mehet a munka. De a Nagyfejünek úgy látszik lassú volt ez is. Ismét odaugrott hozzám, megfenyegetett ökével, ordítozni kezdett. Pár perc alatt megtöltötte a csillét. — Letolni — mondta röviden. Társammal együtt nekiláttunk, de a csille nem akart megindulni. Nekifeszültünk. Nem mozdult. Csurgott rólam a víz. Ledobtam magamról a fufajkát és a zubbonyt. Mezitelen vállam nekinyomtam a csille vasfalának. A bajtársam is erölködött, de csak nem akart elindulni. A Nagyfejü egy darbig nézett bennünket, majd odaugrott és félrelökve mindkettönket, nekifeszült. Ernyedtem néztük, hogy tolja egyedül. Aztán utána mentünk és mi is segítettünk neki. Mikor leértünk, magyarázni kezdte, hogy nem is olyan nehéz. Csak tudni kell a fortélyát.

Az üres csillével is megizzadtunk, mire visszaértünk a szénkupachoz. A Nagyfejü bekapcsolta az elektromos fúrót és dolgozni kezdett. Lyukakat fúrt a szénrétegbe. Két karján kidagadtak az izmok, ahogy a feje fölé tartotta a nehéz fúrógépet. Fél óra sem telt el, 4 lyukat fúrt ki. Közben hátra-hátra nézett, figyelt minket. — Davaj — kiáltotta oda. — Ma innen 20 csille fog lemenni. Borzalmas, gondoltam. Már csak 4 óra van hátra és eddig összesen ötöt töltöttünk még. Csurgott rólam a víz, de egy percig sem mertem megállni. Végre szünet következett. Robbantás. A szénfal nagy robajjal omlott le. Legalább 20 csillére való szenet termelt ki. Nekiláttunk mind a hárman pakkolni a vagonokat. Egymás után teltek meg a csillék, már a tizediket toltuk le. A Nagyfejü ordítozott, kiabált, fenyegetözött, magyarázott, lapátolt, s vele együtt mi is. Lapátoltuk és toltuk le a megtelt csilléket a lifthez.

— Birod még? — kérdezte a mellettem dolgozó. Nem tudtam neki válaszolni, azt hittem ki szakad a tüdöm. Igy életemben nem dolgoztam. Megálltam egy kicsit kifujni magamat. — Nem bánom, nem birom tovább — gondoltam. A Nagyfejü is megállt, rámnézett és felemelte a lapátot, mintha meg akarna ütni. Szitkozódott, rázta az öklét. Aztán meglökött, nem is erősen, de én ráestem a szénre. Ekkor váratlan dolog történt. A Nagyfejü letérdelt mellém. — Kamerád — mondta. — Mi van veled. — Nem feleltem. A Nagyfejü megfogta a fejemet és lassan simogatni kezdte. — Ez egy állat — gondoltam. Zsebéből egy darab kenyeret vett elő, és egy darab szalonnát. Felém nyujtotta. — Na, egyél — biztatott. Nem kell. Felemelt a szénről és leültetett egy nagy köre. Széles arcán valami különös lágyság ömlött el. Letette a szalonnát és a kenyeret mellém, aztán lassú mozdulattal felkelt és megmarkolta az eldobott lapátot.

— Te nem értesz engem ugye? — sóhajtott és nekigörbült a munkának.

Elkeseredett dac volt bennem. úgy ültem, mint aki megnémult. Társam is sandítva odahúzódott mellém és leült. A Nagyfejü fel sem nézett. Rakta egymaga a csillét. S mikor elkészült, hátával fekszik neki s úgy tolja le. Egymásután teltek meg a vagonok, megállás nélkül dolgozott hallottuk hangos zihálását.

Egy orosz bányász jött. — Hány csille volt eddig? — Tizenöt — felelte a Nagyfejü. Hát nálatok, Grica? — Tizenhat, — hangzott a válasz.

— Nálam húsz lesz — mondotta a Nagyfejü nyugodtan. — Akkor nálunk is — felelte a másik és kezet nyujtott. — Ez már együttvéve 40 csille és a többiek is csak csinálnak valamit. Meglesz a hatvan.

— Hát ezek? — mutatott felénk. A Nagyfejü legyintett. Grisa vállat vont, — zdrásztutye, — kiáltott oda és továbbment. Mi egymásra néztünk s már felkeltem volna a köről. Úgy éreztem, hogy meg kell fognom a lapátot, de csak vártam, mit csinál a társam. Aztán egyszerre felállottunk. Lapátot fogtunk. Belecsúsztattam alul a szénkupacba és pupozott lapát szenet dobtam a csillébe. A Nagyfejü felnézett, nem szólt egy szót sem, de úgy vettem észre, kissé elmosolyodott. Jó esett ez a kis mosoly. Hangtalanul dolgoztunk, csak a csille falán döngött, zörgött a darabos, olajosan csillogó szén. Furcsa, de nem éreztem semmi fáradtságot, könnyü volt a lapát a kezemben. Egymásután toltuk le és vissza az üres csilléket, mi hárman.

A váltás még nem volt lent, de mi már készek voltunk a 20 csillével. Vártam, hogy szól valamit a Nagyfejü. De nem szólt semmit, csak belenyult a zsebébe és egy marék dohányt nyujtott át. Aztán hármasban leültünk. Oda a köre és a Nagyfejü vállamra tette a kezét. — Ponyemáj? — kérdezte. Érted? Értem — feleltem. És úgy éreztem, hogy tökéletesen értem is.

Hatvanöt csille volt a csapatunk termelése.

MAGYAR HADIROKKANT HADIFOGOLY **HIRADÓ**

1948. május 14.

Hadifogoly-névsor befejezése

Pánd, Pest-m. Szilásy-u. 19. — Németh István 1916 Zalaegerszeg, Kisfaludi-u. 5. — Novalcsik István 1917 Rákoskeresztur, Esti-u. 53. — Nagy Antal 1924 Kispest, Lázár-u. 23. — Nyerges János 1912 Kövegy, Nagy-u. 126. Csanád-m. — Nagy Ferenc 1921 Balkonya, Up. Borosfa. — Nyakó László 1918 Berettyóujfalu, Széchényi-u. 28. — Nyeste Miklós 1912 Győr, Vasut-u. 4. sz. — Nagy Lajos 1921 Hatvan, Árpád-u. 18. — Nyeste Ferenc 1922 Budapest, Hungária-krt. 18. — Nagy Bálint 1920 Hajduhadház, Szilváskert 10. — Németh Imre 1899 Beled, Vörösmarty-utca 47. — Nádler Emerik 1916 Máramaros-sziget. — Nagy István 1922 Bazeréd, Zala vm. — Németh Antal 1906 Egyed, Fő-u. 44. — Németh Zoltán 1921 Kisbabód, Győr vm. — Németh István 1906 Cecei, III. 1. — Nagy Pál 1913 Ujpest, Baross-u. 74. sz. — Németh Gyula 1912 Szeged, Katona J.-u. 4. — Návai Pál 1899 Hódmezővásárhely, Ady E.-u. 8. sz. — Németh István 1922 Sukoró, Kereszt-u. 61. — Nagy János 1914 Balatonkiliti, Ujsor 22. — Nagy Gábor 1914 Dobos, Toronyi-u. 4. sz. — Novák Károly 1918 Ecséd, Fő-u. 97. — Nagy Gyula 1918 Nagytétény, Fő-u. 53.

O

Odori Ferenc 1911, Jánosháza. — 1908 Dunaszeg, Homok-utca 86. — Oláh György 1917 Hódmezővásárhely, Csák L. u. 28. — Onódi Lajos Orbán József 1919 Fadd, Árpád utca 399. — Odor András 1911 Juranek Rozália Baja, Béla-utca 14. — Ordina Antal 1910 Budapest, Tárna u. 4. — Opre László 1922 Piricse, Szabolcs vm. — Olveczki Ferenc 1921 Dunamócs 421. — Ördög János 1921 Jászárokszállás, Benkő utca 22. — Órl István 1905 Körmend, Németujvári utca 1.

P

Pálinkás János 1923 Nyírpazony. — Provák János 1912 Alberti, Pest m. — Primusz István 1922 Tab, Somogy m. — Paracsi Károly 1908 Ujlak. — Péter István 1915 Pécs, Kisfaludy-u. 17. — Pető Lajos 1919 Zámoly, Fejér m. — Pulli Mihály 1921 Baracs, Ligetsor 10. — Pintér György 1921 Kiszombor, Szegedi-u. 82. — Pocz Gyula 1927 Érd, Fejér m. — Porteleki Lajos 1903 Ózd, Borsod m. — Pócsi József 1920 Kevermes, Bethlen-u. 2. — Papp Tibor 1921 Csengerujfalu, Szatmár m. — Polgár András 1912 Törökszentmiklós, Szolnok m. — Papp Sándor 1921 Dévaványa, Szolnok m. Malom-u. 1. — Pautlé Arnold 1911 Bpest, Völegény-u. 115. — Pongrácz Lajos 1903 Balatonkeresztur, Somogy m. — Potecz István 1916 Kispest, Rákóczi-u. 97. — Pál József 1919 Pestszentlőrinc, Madách u. — Patyi István 1910 Kiskunmajsa, Félegyházi-u. 13. — Petri Jenő 1913 Budapest, Mester-u. 9. — Pálhegyi Dániel 1902 Udvarhely, Románia. — Petka János 1916 Sarkadkeresztur, Bihar m. — Póta Lajos 1924 Mezőkövesd, Vas I.-u. 45. Pető József 1922 Páld, Vas m. — Pasztercsák Bertalan 1921 Miskolc, Vereckei-u. 12. — Papp István 1905 Dombegyháza, Imre hg.-u. — Petrik Béla 1922 Pácin, Zemplén m. — Peiter Pál 1912 Felsőrákos, Szikrasor 449. — Papp Tibor 1918 Bpest, Lehel-u. 32. — Papp János 1924 Tápiószecső, Hunyadi-u. 469. — Práger Ferenc 1911 Tolna, Garaj-u. 26. — Pataki István 1923 Bokod, Fő-u. 48. — Piroska Sándor 1912 Róte 223. — Pénzváltó József 1908 Rákospalota, Rákos-u. 25. — Palacski Ferenc 1910 Érpatak, Nagy-u. 4. — Pozsgai György 1908 Mosonszentpéter. — Pecze Gyula 1908 Tiszacsege, Ültetés u. 14. — Pál Ferenc 1921 Nagybajom, Rózsa-u. — Páljnkás János 1923 Sóstóhegy, Szabolcs m.

R

Rácz Lajos 1911 Paks, Duna-u. 20. — Rigó János 1919 Kaposvár, Somogy-m. — Reiczmann Sándor 1917 Nagykároly, Szatmár-m. — Ruzsás Béla 1911 Kossuth-u. 226. — Rostás István 1907 Dunaszentbenedek. — Regényi György 1922 Bükkösd, Baranya-m. — Rovó András 1900 Szeged, Boldogasszony-u. 59. — Radics József 1904 Zalaegerszeg, Mikes-u. 4. — Rajcsik Benő 1912 Csávoly, Bács Bodrog vm. — Rontó Béla 1907 Csepel, Maros-u. 23. — Rézműves Kálmán 1907 Bagamér, Bihar vm. — Rézműves Antal 1906 Kanyár, Bihar vm. — Roskó Kálmán 1916 Vajszló, Baranya vm. — Rácz József 1915 Sarkad, Veres-u. 22. — Risa József 1914 Tápiószecső, Deák-u 187. — Rosta Lajos 1900 Budapest, Hölgy-u. 10. — Reicher Ádám 1900 Kötse, Somogy vm.

S

Szeszi István 1911 Fegyvernek, Ujtelep, 372. — Somogyi Mihály 1911 Hosszúaczíny, Fő u. 378. — Strasburger Mór 1914 Békéscsaba, Arad-u 34. — Sulyák Imre 1920 Bpest, Tevel-u. 44. — Solkmann József 1903 Végfordulat, Sopron m. — Solcz János 1913 Nagykanizsa, Ötvös-tér 30. — Szabó Imre 1918 Rákospalota, Kinizsi-u. 129. — Scheiber István 1920 Rákospalota, Zárda-u. 4. — Szőregi Viktor 1914 Szeged, Attila-u. 7. — Szegedi László 1923 Jászkarajenő. — Szatmári Lajos 1918 Tápióbicske. — Sostai József 1913 Devecser, Rákóczi u. 41. — Schval Márton 1918 Elye. — Székó Lajos 1905 Szeged, Csongrád-u. 41. — Szabó János 1922 Nagykörös, Besnyödülő 54. — Szauer János 1920 Veszprém, Fajsz. — Szilágyi György 1907 Für, Virág, Csökmő, Czirkó puszta. — Szabó Gyula 1921 Nagypiri, Kosuth-u. — Sinkó János 1905 Püspökhatvan, Galambos puszta. — Szokolai József 1909 Hódmezővásárhely, Kutas puszta. — Szövérfi József 1920 Bpest, Liljom-u. 17. — Szivák János 1921 Pilis, Pest m. — Soós József 1910 Szabadszállás, Pest m. — Sender János 1902 Törökszentmiklós, Kossuth L.-u. 319. — Supos József 1900 Márianosztra, Hont m. — Sárközi János 1911 Szokolya, Fő-u. 25. Hont vármegye. — Sándor Ferenc 1922 Hernádnémeti, Zemplén vm. — Selmeczi Pál 1911 Domony, Pest m. — Szokoly Domonkos 1909 Rákospalota, Temesi-u. 24. — Szász István 1923 Kunágota, Urbán puszta Csanád m. — Stáhl József 1912 Budafok, Mátyás-u. 55. — Szecske Ferenc 1916 Makó, Honvéd-u. 17. — Sebők Mihály 1903 Mindszent, VII. 249. — Slég József 1922 Tarján, Felső u. 209. — Strumpf Dezső 1917 Kalantár, Fő-u. 43. Veszprém — Szabó István 1905 Opályi, Vasút-u. Szatmár m. — Szabó Ferenc 1906 Tiszacsege, Kismajor. — Simon József 1927 Szeged, Hajnal-u. 44. — Steff Sándor 1921 Kispest, Arany J.-u. 32. — Steff Iván 1924 Kispest, Arany J.-u. 32 — Szántai Kis István 1906 Csongrád, Bocskai-u. 4. — Sebestyén László 1912 Bpest, Várfok u. 14. — Somogyi Sándor 1919 Bpest Akácfa-u. 14. — Szücs József 1916 Mezőtúr, Rokkantiroda — Szücs József 1900 Szeged, Vaskapu-u. 24. — Szabó Géza 1920 Miháld, Somogy m. — Szabó Imre 1915 Gige, Somogy m. — Suchmaher Márton 1922 Ősi, Veszprém m. Deák Ferenc-u. 1811. — Szikora Sándor 1921 Nyíregyháhony, Vasút-u. 285. — Sándor István 1921 Sándor Erzsébet Kecskemét, Erzsébet-körút 64. sz. — Szentes József 1918 Sárosd, Kiss-u. 81. — Szalai Gergely 1912 Kecskemét, Körösi hegy 1c. — Szurmai Sándor 1917 Szolnok, Rezeda-u. 17. — Smidt Antal 1909 Budapest, Hungária-u. 6. — Szabó Ferenc 1917 Sopron, Uszoda-u. 6. — Simon György 1912 Pétervására, Heves vm. — Schild László 1917 Pesterzsébet, Virág B.-u. 32. — Szabados László 1919 Bódrazákró, Abauj vm. — Szobonya István 1910 Rákosszentmihály. — Szőke András 1904 Vásárosnamény, Bocskai-u. 398. — Somosi József. 1898 Budapest, Zrínyi-u. 9. — Szabó János 1916 Nyíregyháza, Örökös. — Stelecz János 1903 Budapest, Hungária-krt. 116. — Szántó Gábor 1916 Budapest, Mária Valéria 55. — Sappán Mihály 1923 Veszprém, Kálmán-u. 12. — Szente Gyula 1925 Budapest, Maglódi-u 28. — Surányi Sándor 1911 Küngös, Veszprém vm. — Szirovicza András 1909 Szeged, Jakab-u. 21. sz. — R. Szabó Lajos 1911 Sökmő, Bihar vm. — Szilágyi Béni 1910 Kisujszállás, Téglagyár 16. — Szabó István 1910 Bőny, Győr vm. — Szabó István 1917 Gyula, Dobozi-u. 6. — Sumoni János 1908 Csányoszró, Baranya vm. — Sponberger Béla 1908 Budapest, Kiszeli-u. 16. — Sélei Ferenc 1922 Pestszentlőrinc, Balaton-u. 3. — Smidt János 1915 Hahót, Zala vm. — Schell Lénárd 1905 Budapest, Bornemissza-u. 9. — Széll Sándor 1909 Kunmadaras, Nagygát-u. 49. — Szücs Mihály 1908 Földeák, Petőfi-u. 259. — Szabó József 1913 Előszállás, Fejér vm. — Szilágyi Pál 1921 Érpatak, Szabolcs vm. — Szijgyártó László 1920 Kenészpálka, Vas vm. — Szabó András 1914 Érsekvadkert, Nógrád vm. — Stál István 1918 Pusztaiván Fejér vm.

T

Tatár József 1925 Hajduhadháza, Rákóczi utca 15. — Tomán Kálmán 1929 Mindszent, Bene-utca 195. — Tóth Péter 1909 Büdszentmihály, Tatársor. — Tóth József 1908 Pécs, Ágoston utca 31. — Tardi József 1926 Kisvárda, Petőfi-utca 62. — Tóth János 1914 Kada, Pest vm. — Tar Sándor 1909 Henczida, Borsod vm. — Tollócz József 1922 Kehida, Zala m. — Tóth Béla 1911 Szatmárnémeti. — Tar Ferenc 1915 Mohács, Drákfa-utca 51. — Takács Imre 1907 Karcag, Széchényi utca 17. — Takács József 1907 Vácszentlászló. — Tóth László 1913 Törökszentmiklós, Ernyősziget. — Tichi József 1922 Pét, Győr vm. — Tolnai Béla 1920 Zalaköveskút. — Timár János 1913 Inke, Somogy vm. — Takkai Gyula 1896 Nagyrádé, Bihar vm. — Ternei Dániel 1908 Becskeháza, Abauj vm. — Tóth József 1917 Kisvárda, Szabolcs vm. — Tura Vilmos 1919 Besnyötelep, Heves vm. — Tóth Péter 1920 Püspökladány. — Takács Sándor 1908, Hajduszoboszló. — Tóth János 1911 Budapest, Szabolcs utca 27. — Timár István 1907 Bácsalmás. — Tóth Imre 1910 Hód. mezővásárhely. 222/a tanya. — Tolnai Miklós 1901 Békásmegyer, Fő-u. 72. — Timár Mátyás 1920 Nagylapos, Ujtelep, Békés vm. — Tar Dezső 1905 Cegléd, Cukor-utca 18. — Timár Imre 1918 Endrőd, Siffner-u. 3. — Tóth Márton 1905 Tápiság, Ujtelep 569. — Tóth Lajos 1920 Jászalsószentgyörgy, Stefánia. — Takács András 1914 Dévaványa, Szolnok vm. — Takács Imre 1914 Budapest, Vágóhíd-utca 32. — Tóth Mihály 1920 Csillaghegy, Szentendrei-utca 64. — Tóth József 1908 Szeged, 758 tanya. — Tátrai Antal 1918 Budapest, Kiskorona-utca 22. — Telek László 1910 Jászberény, Bálvány-utca 5. — Takács Ferenc 1916 Balatonkőkajárd. — Turzó Gábor 1923 Köröstarcsa, Aradi-utca 11.

U

Udvardi Kálmán 1921 Kiskunmajsa. — Ujvári Pál 1907 Izsák, Alsóváros 15., Pest vm. — Ulrich Ferenc 1918 Tolna, Damjanich-utca 1. — Ujvári László 1923 Pestszentlőrinc, Állami telep. — Ujvári Béla 1921 Budapest, Soproni-út 66.

V

Varga Viktor 1916 Veszprém, Varsány. — Vadházi István 1914 Tompa, Hunyadi-u. 59. — Vati Sándor 1908 Mozsgószentmiklós, Somogy vm. — Varga István 1920 Tápiószele, Halesz 1873. — Varga László 1911 Gyoma, Pósa-u. 6. — Vaszil István 1912 Rudabánya, Borsod vm. — Varga János 1915 Hercegfalva, Fejér vm. — Vratnik Károly 1923 Ujpest, Kolozsvár-u. 77. sz. — Vancsa Mihály 1925 Nagykörös, Mátyás-u. 2. — Vida Géza 1912 Tarany, Somogy vm. — Varga Imre 1905 Ipolyvecse. — Vágner Ernő 1914 Budapest, Thököly-út 34. — Völgyi János 1912 Jászberény, Rózsa-u. 17. — Viczik Mihály 1908 Szarvas, Honvéd-u 469. — Vörös József 1920 Darány, Somogy vm. — Veszrecskó István 1903 Csekéria, Bács vm. — Veisz Zoltán 1920 Budapest, Róbert K.-u. 76. sz. — Vas Frigyes 1905 Szeged. — Varga Nándor 1918 Gilmánfa, Baranya vm. — Vitális Ferenc 1907 Nagykálló, Ujtelep. — Vertmann János 1921 Mike, Somogy vm. — Valeczky Károly 1917 Inárcs kakucs, Pest m. — Vass Béla 1912 Nagybajom, Bihar m. — Valics Antal 1921 Györszentiván, Táncsics M.-u. 17. — Vukszanovics István 1911 Baja, Remete-u. 4. — Winter Ernő 1919 Székesfehérvár, Marx J.-u. 2. — Verhas Imre 1914 Felsőcsatár, Vas m. — Varga János 1914 Dombegyház, Cserepes-u. 136. — Veres Sándor 1916. Kisszerdahely 30. — Vizi Mihály 1919 Nyíregyháza, Borbánya 1. — Vigh Lajos 1914 Bikács, Fő-u. 21. — Vajnovics István 1922 Bpest Bartók B. u. 4. — Verdrinczki Oszkár 1912 Almáskamarás, Szent István-u. 394. — Varga János 1902 Jurd, Somogy m. — Vajda János 1897 Magyaró, Fő-u. 322 — Verdes Ferenc 1904 Debrecen, Rakovszki-u. 7. — Vona László 1908 Pöspökladány, István-u. 84. — Voncze Lajos 1921 Budapest, Eötvös-utca 41. — Wehovszki István 1927 Bpest, Béke-u. 43 — Vekerle Jenő 1904 Ujdiós győr, Apponyi-u 13

Z

Dr. Zetényi Pál 1909 Kecskemét, Hornyik J.-u 1. — Zsalek Károly 1920 Pozva, Zala m. — Zakó János 1908 Csödömér, Zala m. — Zádori Károly 1902 Üllés, Csongrád m.

(Copyright by Magyar Hadirokkant Hadifogoly Híradó. A névsor közlése — kivonatosan is — tilos.)

Még ma

rendelje meg a

VHBSz *művészi emlékplakettjét*

Ezzel is

támogatja a hazatérőket!

5 forint beküldése ellenében küldi:

VHBSz Centenáris Emlékplakett Bizottság

Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

Ki tud róluk?

Ebbe a rovatba hirdetést felvesz a HIRADÓ kiadóhivatala (Budapest, X., Hédervári-u. 16) és fiókkiadóhivatala (Budapest, VI., Ó-u. 12, I. 4), személyesen vagy postán az összeg előzetes beküldése mellett. Hirdetési díjak: „Ki tud róluk" rovatban szavankint 30 fillér, — „Üzenetek" rovatban szavankint 50 kettőnek számít. Keretes hirdetés díja: mm soronkint 2.— forint.

Bauer Manó (1905, Bpest, anyja: Salzberger Regina), musz 1942-ben vonult be Gödöllőre a 109/38. századhoz. Aki tud róla, nagyon kérem értesítse feleségét: Bpest, Lovag-u. 19. — **Bús István** (1921, Budapest, anyja: Schwartz Sarolta). Utolsó hír: 1944 júliusban F. 521 tábori számról. Értesítést kér édesanyja: Bús Lajosné, Bpest, Gyömrői-u. 39.

Czukker Andor (1919, Bpest, anyja: Goldhammer Julianna). 1942 júliusban Kőszegről ment ki. Utolsó hír: 1943 januárban a jablonizsnojai kórházból, 292/37. Értesítést kér: Czukker János, Bpest.

Dénes György (1918, Bpest, anyja: Desberg Janka), musz. Szentendrére vonult be a 109/25. sz. századhoz. Utolsó hír: 1944 januárban Uriupinszk állomásán látják. Értesítést kérnek aggódó szülei, Dénes Ferenc, Bpest, Petőfi-u. 7.

Fisch Andor (1913, Budapest, anyja: Altmann Margit), 217/97. Hónapokig az alexejevkai kórházban volt. 1943 januárban a Gorkij üdülőnél tünt el. Értesítést kér: Frisch Adolfné, Bpest, Csengery-u. 55.

Geszler József (1917 Mór, anyja: Járóka Mária) a komáromi 4. Csillag erődből 1944-ben a II. kerékpáros utász zlj.-nél szolgált. Azóta nem adott magáról életjelt. Értesítést kér: özv. Geszler Ferencné, Balf, Sopron vm.

Hajdu János állami tanító, izs. (1911 Esztergom, anyja: Jerabek Franciska. 1944 októberében a Kárpátokban tünt el. A debreceni VI. hadtestnél szolgált. Értesítést kér a VHBSz vasmegyei csoportja, Szombathely, Thököly Imre-u. 34.

Hódossy Imre honv. V 244. Tpsz. (1916. Tiszafüred, anyja: Vigh Eszter) Utolsó hír: 1944 októberben Magyarország területéről. Értesítést kér: Hódossy Imre, Debrecen, Kisfaludy-u. 9.

Keresem fiamat **Jankovics Ferencet** (1923. Pély, anyja: Szüle Borbála) 1944 decemberében Budapestről Marcalikeszibe. Állítólag 1945 májusában Foksániban látták. Értesítést kér: Jankovics Péter, Pély, Heves vm. — **Józsa Sándor** (1917. Nagymegyer, Baráth Etelka) 1944 szeptember 12-én írt utoljára Lengyelországból. Azóta semmi hír felőle. Értesítést kér: Józsa Károlyné. Nagymegyer, Ujsor 33.

Kovács Károly (1907. Győr, anyja: Horváth Julianna) borbély. Utolsó hír 1945 tavaszán a 84-es lágerből Értesítést kér felesége: Budapest, Kossuth Lajos-u. 19. — Keresem fiamat, **Köppfler Jánost** (1920, Kunbaja) 1941 okt. 13-án vonult be Kassára. 1942 július hó 12-én az orosz harctérre vitték, onnan utolsó hírt 1943 januárjában kaptunk. Állítólag a don-i harcokhái fogságba esett. Azóta semmi hír Értesítést kér: Köppfler András, Kunbaja, Hunyadi János-u. 9.

Lehotzky Lajos szds. (1911, Bpest) szolg. helye: Veszprém. Tpsz. 529/D 1944 június 26-án tünt el Galíciában. Értesítést kér: Lehotzky. Vilmosné, Bpest, XII. Tarcsay Vilmos-u. 19. — **Lovas Imre** (1911. Bpest, anyja: Domán Kornélia) 1942 november 27-én vitték el Gödöllőről. 1943 február 6-án Pchorovkánál fogságba esett. Értesítést kér édesanyja: özv. Lovas Izsóné, Bpest, Síp-u. 6.

Keresem fiamat **Major Andor** honvédet (1913. Bpest, anyja: Kenessy Anna) civilben gimnáziumi tanár, 1945 márciusában Kiskunfélegyházán volt az orosz fogolytáborban. Aki bármit tud róla, értesítse édesanyját: Dr. Major Ferencné, Bpest, XII., Csaba-u. 7/b. — Keresem fiamat **Morlin Ervint**, 1945-ben állítólag Foksaniban látták. Értesítést kér: Morlin Ervinné, Bpest, IV., Szervita-tér 2. IV. em. — **Márkus Zoltán** hdp. őrm. (1921. Szombathely, anyja neve: Mózer Erzsébet) 1942 májusában Timnél (Oroszország) tünt el. A 35. gyal. ezrednél szolgált. Értesítést kér: a VHBSz vasmegyei csoportja, Szombathely, Thököly I.-u. 34. sz.

Nemes Emil (1886) Vasas, anyja: Löwy Julia) 1944 október 20-ig Isaszeg 67/1. csoportban volt, azóta semmi hír róla. Nemes Ágnes (1926. Bpest, anyja: Friedmann Ilona) 1944 okt. 23-án a 104. sz. női munkásszázaddal Szigetmonostoron volt, azóta semmi hír róla. Értesítést kér: Nemes Emilné, Budapest, V., Csáky-u. 23. fsz.

Ritoók Ferenc (1915. Beregszász, anyja: Katona Anna). Utolsó hír: 1945 májusában a sopronköhidai 101/b. táborból Értesítést kér róla: özv. Ritoók Bálintné, Bpest, Ernő-utca 24.

Keresem fiamat: **Sárkány Miklós** munkaszolgálatost (1923., Krámer Ottília), egyetemi hallgatót akit a 2074. postaszámú pnyugi kórházban ápoltak 1946-ban
Értesítést kér: dr. Sárkány Lajos, ügyvéd, Bp., V., Zrinyi-utca 14.

Szandtner Nándor (1912. Bpest). Utolsó hír: 1947 március 14-én a 144/1222. sz lágerből. Értesítést kér: Szandtner Nándorné, Ujpest, Tisza-u. 31. — **Szepessi György** musz. (1912. Bpest) 1942-ben a nagykátai 101. sz. táborban volt. Uolsó hír: 1944 novemberben az F. 909. sz. táborból. Értesítést kér: Szatmári Gáborné, Bpest, XIV., Beckó-u. 12.

Tudatom ismeröseimmel volt iskola és évfolyamtársaimmal, hogy jól vagyok. Nehezen várom hazajutásomat. Irjanak. Címem: Tar **Kálmán** hdf. hdp. őrm. 7181/2. sz.

Üzenetek

Csapó Antalnak 7238/22. Kedves fiam, egészséges vagyok Neked is kívánok minden jót. Mielőbbi viszontlátásra csókol: Édesanyád, Kispest.

Karsai Károly alezredes 7932. Minden héten írunk, sokat gondolunk Rád és nagyon várunk haza. Karsai Károlyné és leánya, Eger, Foglár-u. 2. — **Keresztesi József** 7144. Kedves József fiam, mi hála Istennek egészségesek vagyunk, amit Neked is kívánunk. Szeretettel üdvözlünk és csókolunk: Apu. — **Kiss Lajosnak** 7280/13. Aggódom, januártól semmi hír. Aki tud róla, értesítsen Szerető feleséged Mancid, Bpest, Kálvária-tér 4.

— **Laváti Ferencnek** 7839. lágerbe Boldogan vettük üzenetedet. Egészségesek vagyunk. Minden rendben, szeretettel várunk és csókol feleséged Máriád, Budapestről.

Szijj Dezsőnek 7100/3-as lágerbe üzeni felesége: egészségesek vagyunk mindnyájan, szeretettel várunk: Máriád. Szombathelyről. — **Scheiling Istvánnak** 7211-es lágerbe. Töled nem kaptunk lapot, üzenetet hoztak. Okvetlen írj. Szeretettel várunk: Szüleid, Budapestről.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:
Egy hóra 2.40 Ft., ¼ évre 7.20 Ft, félévre 14.40 Ft. és 1 évre 28.— Ft.

MAGYAR HADIROKKANT HADIFOGOLY **HIRADÓ**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest X., Hédervári-utca 16., I. emelet. Telefon: 139—134 és 420—830. Postatakarékpénztári csekkszámla: 4750. Felelős szerkesztő és kiadó: SZIKLAI SÁNDOR
Szerkesztő: VÁRNAI VILMOS
A lapengedély száma: 1125/1946 TM. Nyomatott: „SZIKRA" Irodalmi Lapkiadó és Nyomdai Rt. körforgógépein Bpest VIII. József-krt 5. — Felelős: Nedeczky László.

FELHIVJUK minden hadifogoly-hozzátartozó figyelmét arra, hogy a hadifogolyszállítás időtartama alatt a debreceni hadifogolytáborban megafonon bemondandó üzeneneteket, kereséseket felvesz: a Hadifogoly Hiradó debreceni kirendeltsége és a Hadifogoly Hiradó kiadóhivatala (Budapest, X. Hédervári-u. 16) levél útján is. Ötszöri bemondás ára 5 forint, minden egyes további bemondás ára 1 forint. Állandó bemondás minden szállítmány érkezésekor 70 forint. Befizetendő a 4750 sz. postatakarékpénztári csekkszámlánkra